

ՐԱՆՆԻԻՐԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՂԱԶԵԹԱ

ՃԻԼՏ 2

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՅՈՒՆԻՍ 7, 1912.

Ն⁰ 23

ՎԵՐ. ՅԱԿՈԲ ՊԻԼՊԻԼԵԱՆ

ՊԵՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՎԵՐ. ՅԱԿՈԲ ՊԻԼՊԻԼԵԱՆ

Զաթէն սայլտա ազ օլան
չօպանլարըզտան պիրիսի տա-
հա քէնտի լահաթընա կիրտի-
Դրիստոսա վագֆիյէթի, պէ-
չարէթ իչնտէ ճիստի զայրէ-
թի, թահալընէ հազըրըզը վէ
խըտմէթի մուգատէսէտէ
թէճըրիպ'քեարըզը խուսու-
սունատ վարըզ վէ չօպանլա-
րըրըզ ախալընտա երիքսէք
պիր մէվզի թութմուչ օլան
աիկէր պիր դուլազըզըմըզ
տահա միւճահիտքիլիսէ սաֆֆ-
լարընտոն մուղաֆֆէր ղիլի-
սէ ալոյլարընա զամմ օլուն-
տու : ՎԵՐ. Յակոբ Գ. Պիլ-
պիլեան ղիլիսէթի ղիլարէթ
էթմէք վագֆիէթի իլզէրիտէ
հօլճուլս ղ էսէր իքէն, հօլտու
պիտման իլլէթին տարպէսինէ
մուրազ օլտարպ. Հալէսլսէ,
քէնտին զաթէն միւքէտտէր
օլան աիլէսինտէն ուզագտա
թէքթի տաղտաղա ղ ալէմ
էլլէմիշ տիր :

Յակոբ Պիլպիլեան թագ-

ընդհանուր 46 սիննինտէ օլուպ, Այնթապտա
թէվէլլիւտ էթմիշ օլարագ, չօճուգլուղուն-
տա վէ սօնրա կէնճլիյինտէ վէ նի-
հայէթ իշ ալէմինտէ անըն իլէ տաիմի
մուարէֆէ վէ միւնասէպէթտէ պուլունմըշ
ըզ: 1881տէ Մէրքէզի թիւրքիա գօլէհին.
տէ իթմամը միւտտէթ էտիպ, Մուսա
տաղլարընտա՝ Հաճի Հապիպլի գարիյէ-
սինտէ պիր իքի սէնէ մուալլիմիք էթաիք-
աէն սօնրա, 1883տէ իլմի իլահի թահսիլի
իշիւն Ամէրիգանըն էնճօլր իլմի իլահիյաթ
մէթէպինէ կիտէրէք օրատա իքմալը
թահսիլ էյլէմիշ տիր: Պէշ սէնէ գատար
Ամէրիգատա գալտրգտան սօնրա, 1888տէ
Այնթապա ապտէթ էտիպ օրատա կէնճ-
լէրին Խրիսթիան ճէմիյէթինէ ըրյասէթ
էթմէք իշիյլէ մէշղուլ պուլունտա: Պու
խըտմէթտէ 1895տէք քէմալը մուվաֆ-
ֆագիյէթլէ իշլէտի: Օ ճէմիյէթի մուն-
թաղամ պիր հալէ գօյուպ կէճէ տէրսլէրի,
իւնսի ճէմիյէթլէր, նութղար վէ սաիր
միւֆիտ խըտմէթլէր, թէրթիպ էտէրէք օ
իշի թէվսի էյլէտի: Ալէնի իճթիմալարտա
պինի միւթէճավիզ կէնճ սամիուն հազըր
պուլունուր իտի: Պու միւտտէթ զարֆընտա
գատընլար արասընտա տախի ճէմիյէթլէր
թէշքիլինէ սայ էյլէտի, վէ միլլէթ մէք-
թէպլէրինէ տէ նաղարէթ էտէրէք անլէր-
տէ տախի պիր չօգ իսլահաթ իճրա էյլէ-
միշ տիր:

Պիւլպիւլեան էֆ.նին սէսի պիր ազ ին-
ճէ վէ զաիֆ օլտուղունտան մինպէրճէ
պէօյիւք պիր խըտմէթ կէօրէմէզ տէյու
զանն օլունուր իտի: Լաքին 1895տէ Այն-
թապտա իղթիշաշ վէ գըթալ վուգուրիւ-
զէրինէ կէնճլէր շիրքէթի իշի պիւթիւն պօ-
զուլտուգտա, վէ օ քէնտի քէնտիսիլի
պու մէֆթուր վէ մէյուս օլան ճէմաաթ
արասընտա պուլտուղունտա, պիր տէ
պագարըն քի՝ պու զաիֆ իւլ պիւնեէ, ին-
ճէ սէպի, գօրգապ հիյէթլի կէնճ, ատէ-
թա պիր գահրաման քէսիլտի: Շէհրին

իքի թէվէլլէրինտէ վազը օլան մահալլէ-
լէրտէ խունրիզ աիւշմէնլէր իլէ մահասէրէ
էտիլմիշ օլան էրմէնի ճէմաաթընը ճէսա-
րէթլէնտիրէն պիր ճէնէրալ կիպի էվլէրի
զիյարէթ էտէրէք, Փրօթէսթան վէ էրմէ-
նի քիլիսէլէրտէ վաղլար վէրէրէք, գալ-
մըն իմանընը թագվիյէ էյլէտի: Վէ հաթ-
թա ումուի գըթալ թէհտիտի ալթընտա
իմանլարը կէվշէյիպ սիւրիւ սիւրիւ թէպ-
տիլի տին էթմէյի տիշիւնէն միլլէթտաշ-
լարընըն Գրիստոսա օլան իմանընը գուլ-
վէթլէնտիրիպ, նասիհաթլարը իլէ պիւ-
թիւն Այնթապ էրմէնիլէրինի շէհիալիյէ
հազըրլայան իման գուլաղուղլարընտան պի-
րիսի օլտու:

Պու վազըա կէօթէրտի քի, Պիւլպիւլ-
եան էֆ. սալթ կէնճլէր իլէ ողրաշաննա-
ղիք պիր ճէնիքլմէնի տէյիլ, հաթթա պէօ-
յիւք ճէմաաթլարը խաարէ էտիպ, անլէրի
մինպէրտէն իրչաո էտէպիլէճէք պիր չօպան
տըր տախի: Պունտան սօնրա միւմալիյի
Այնթապըն պիրինճի քիլիսէսինէ չօպան
թալին օլունուպ, օրատա սէնէլէրճէ միւտ-
տէթ մուվաֆֆագիյէթլէ իֆաի վազիֆէ
էյլէտի:

Վեր. Պիւլպիւլեան 1899տա կիլիկիա
թարլասընը թէրք իլէ Գալէրիյէ թարաֆ-
լարընտ կիտիպ օրատաքի քիլիսէլէրտէ տէ
իշլէտի: Օրատա իքէն պիր խաաթալըդտան
թութուլուպ Թալա խաաթախանէսինտէ
թէֆթիշ օլունտուգտա պաղրրտագլարըն-
տա պիր գունդէրին պուլունտուղու անլա-
շըլընճա, պունուն իշիւն պիր չարէ պու-
լունմաղըր վէ անճագ Լօնտրատաքի միւ-
թէսաաթիլէր պիր շէյ հաֆապիլիտէ ին-
տանճա եէկեանէ իւմիտ օրատա օլտուղու
քէնտինէ խապէր վէրիլտի: Օ սօն չարէյի
գուլլանմաղա գարար վէրիպ եօլա աիւշ-
աիւ: 1903տէ եօլ իզէրի Տէրիաաաթէթ-
աէն կէշէր իքէն խանէմիզտէ կէշիտիլի
պիր իքի կիւն զարֆընտա, անըն պու
թէճրիպէ ալթընտա կէօթէրտիյի իման

վէ թէսլիմիյէթ , շէճաաթ վէ սիւքիւն պի-
զի վէ քէնտի իլէ ճիւմլէ միւլազաթ է-
տէնլէրի միւթէհայլէր պրազմը տըր :
Լօյիւմէ կիտիօր իտի , լաքին Լօյիւմաէն
գօրգմայօր իտի : Օրատա նէ հալլարտան
կէլիպ կէշաիյիի , վէ միւճիզէ իլէ կիպի
նապը գուրթուլուուղուու ո վազթ Ան-
սաքերաէ եազմը իտի :

Պիւլպիւլեան Լօնորատան՝ մէզարտան
կէլիւր կիպի՝ եէնի պիր ատէմ մազամընտա
կէլտի : Անտէն սօնրաքի հայաթը քէնտինէ ,
քէնտի աիլէսինէ վէ քէնտի միլլէթինէ Ալ-
լահնն եէնի պիր աթիյէսի իտի : Պունու
ճիւմլէսինտէն զիյատէ քէնտիսի հիսս է-
տէր իտի :

Օրատան ալտէթինտէ իքի գաթ
վազֆիյէթ իլէ իշինին պաշնա կէշտի :
Պիր միւտտէթ Գայսէրիյէտէ , սօնրա երինէ
Այնթապտա վէ նիհայէթ շու սօն իքի սէ-
նէ Կնրֆընտա Կիլիկիանըն Այնթապ իս-
թասիօնըն քիլիսէլէրինտէ պիր միւպէշ-
չիր մագամընտա իշլէմէքտէ օլտու : Ատանա
հատիսէսինտէ Ատանա գըղլար մէքթէպի-
նին իմթիհան զիյնէթինտէ իրատը նութգ
էտէճէք օլտուղու իշինն աիկէր ըէֆիզլէ
ընտէն պիր կիւն էվլէ Ատանայա եէ-
թիշտիյի սէպէպտէն Սամանիյէ ֆէլլաքէ-
թինտէն ազատ օլտու , Ատանանըն իքինճի
գըթալընտա գըլ գատար գալաը քէնտի տէ
թէլէֆ օլաճագ իտի :

Վեր. Պիւլպիւլեան քէնտիսինի թա չօ-
ճուգըղուղունտան Բապպա թալտիս էթմիշ
օլան պիր քիստէ իտի , Իլք մաալլիմիյէ
կիթաիյի քէօյտէն , թա Հալէպտէ սիլահ-
լարընը պրազըպ րահաթընա կիրտիյի վա-
գըթատէք չալըշարըն հէր պիր քէօյ , գա-
տապա վէ շէհր էհայիսի օնուն Քրիստոսըն
սատըղ պիր խըտմէթճիսի օլտուղունա շէ-
հատէթ էտէպիլիլէր : Անըն մէպէլինտէն
եա խըտմէթինտէն մէմուն օլմայանլար
պիլէ քէնտիսին Քրիստոսա վազֆ օլունմը
պիր ինճիլ խատէմէսի օլտուղունա շիպհէ

էթմէզլէր իտի : Անըն Անեսաքերաէ նէշր
օլունան վազլարը վէ պէնտլէրի քէնտի
րուհունտան աքս էտէն շէօլէլէր իտի :

Պիւլպիւլեան էֆ. նիզամու ինթիզամա-
չըգըպը օլան պիր Անիթլիկէն իտի : Մ. Թ.
Գօլէճտէ իքէն սընֆըր գօլէճ թարիխինտէ
իտարէսի էն կիւճ օլան սընֆլարտան պիրիսի
իտիյսէ տէ , սընֆ ըէֆիզլէրի պիլէ քէնտիսի-
նի նիզամ ու ինթիզամ թարիզլինտէն գօ-
լայ գօլայ չըգարամազլար իտի : Խուսուսա
Ամէրիգատան ալտէթինտէն սօնրա , Պիւլ-
պիւլեան էֆ. տաիմա Անիթլիկէն եազը-
չըր պիր թապր ու նէզաքէթլէ մուամէլէ
էտէր իտի : Պազէն պու նիզամ ու ինթիզամա
րիայէթ էթմէքիլք աիք վէ սէրթ պիր տէ-
րէճէյէ եէթիշտէ պիլէ երինէ խաթըրսայըպ
ինթիզամտան սափմագտան իսէ տօսթլա-
րընը կիւճէնտիրըր վէ նիզամը իլթի-
զամ էտէր իտի :

Լաքին Պիւլպիւլեան էֆ. նիզամ ու ին-
թիզամա րիայէթ էթտիյի իշինն փէրս վէ
սօղու գ պիր ատէմ տէյիլ իտի : Լաթիֆէ
վէ շազալը սէվէր , տաիմա կիւլիւմէր ,
կիլէրսէ ճանտան կիւլէր վէ կիւլտիւրիւր ,
ֆէրահ վէ նիքպին պիր զաթ օլուպ անըն
ըէֆադաթընտան աւլա օսանըլմազ իտի :
Շապալը հհվէն տէրէքէլէրէ էնտիրմէյէրէք ,
պուլլոնտուղու մէճիսլէրի տաիմա խօշ վէ
էլլէնճէլի գըղլար իտի : Չօճուգըլարա տօղ-
րու Լ. Թիֆ վէ մուհապպէթլի , կէնճէրէ
տօղրու իշթիրաք վէ հիւսնի մուամէլէ
կէօսթէրէն , պէօյիւքլէրլէ հիւրմէթ վէ նէ-
զաքէթլէ մուարէֆէ էտէն պիր տօսթ իտի :

Պիւլպիւլեան էֆ. նին տիկէր պիր խաա-
սիյէթի տէ վազիֆէյէ սատագաթը իտի :
Քէնտի իշինն վազիֆէ սալթ գուրու նի-
զամ եա էմր տէյիլ , անճագ սէմապի Փէ-
տէրին իրատէթի իտի : Պու սէպէպտէն օի-
րատէթի անլամաղա չալըչըր , անլատըգ-
տան սօնրա արթըգ անըն իճրասընտան
քէնտիսի տէօնտէրմէք իմքեանսըղ օլուր
իտի : Պազէն իճրասը քէնտիսի իշինն պաիսի

մագարրաթ օլան ֆարզլարընը պիլէ քէմալը իթմինան վէ սիւքին իլէ իճրա էտէր իտի: Քէնտինէ թէվտի վէ թէսիմ օլունան պիր իշին իհմալ էտիլտիյի եա ունուտուլուղու նատիրէն կէօրիւլմիւշ տիր:

Վեր. Պիւլպիւլեանըն քիլիսէլէրէ վէ ինճիլի իշէ գարըն թաշըտըղը մուհապպէթ ճիտտի վէ սամիմի իտի: Բուհանի խրամէթտէ պիր իւճրէթի կիպի տէյիլ, անճագ պիւթիւն գալպի վէ գուվվէթի իլէ իշլէր իտի: Իսթէր պէօյիւք քիլիսէլէրտէ օլտուն, իսթէր քիւչիւք քէօյլէրաէ օլտուն, պիրատէրլէրլէ կէօրիւշմէք, վազ էթմէք, տավալարընը թէսիլիէ էթմէք, անլէրէ էօյիւտ վէ նասիհաթ վէրմէք քէնտի իշին պիր մուղատաէս վէ մէսուտ վազիֆէ, ճէլիլ պիր իմթիյազ իտի: Միոլքիւն մէճիլսէլէրինտէ տաիմա քիլիսէլէրին խայրընը տիւչիւնիւպ շախսի միւթէլատալարտան արի օլարագ մէսէլէլէրի թէսիլիէ էթմէյէ չալըղը իտի: Քիլիսէլէրին հալը հալըր վէ միւսթագպէլ մէնֆաթը անըն տաիմի մէրագ վէ միւթէլատալընը ճէլպ էտէր իտի:

Իշթէ Վեր. Յակոբ Պիւլպիւլեանըն վէֆաթըլլա ինճիլի քիլիսէլէրիմիզ պու միսիլու ֆագիլէթլէրլէ միւթթասըֆ պիր զաթ զայ էլլէմիշ տիր:

Իմտի, էլվէտա՛, է՛յ Բապպըն սասըղ իշճիտի, արամըղտա հաշատըղըն միւտաէթճէ Բապպտան ալըպ պիլէ թէպիլիլ էթտիլին փէյղամլար իշին, պիլիմ իլէ պէրապէր իմրար էլլէտիլին հայաթընտա կէօսթէրտիլին իման, լաթֆ վէ Խրիսթիյան սիյրէթի իշին քէնտիմիզի պաիսթիյար ատտ էտէրիլ: Պիւլպիւլի միւզիւն պիլիմ պու վիրանէ պաղչէլէրիմիզտէ թէրէննիւմէթտիյի մագամլար իշին մէմնունը: Լաքին սէն արթըզ սէմա պաղչէլէրինտէ Գուզունուն եէնի իլահիտին թէրէննիւմ էտէճէքսին, էլվէտա՛:

Ե. Գ. Գ.

ՇԱԲԱԹԱՊԱՀԼԱՐ

1.

Պու կիւնլէրտէ Շաբաթապաիլար ալարամըղտա էփէյի ֆապիյիթ կէօսթէրմէքտէ տիրլէր: Անլէր՝ Թիւրքիտաա իշլէյէն միսիօնէրլէրինին սայըսընը արթըրմըլ օլուպ, եագրիւլարտա պաղը մահալլարտաագտ էլլէտիլլէրի մէճիլսէլէրաէ պիր թագըմ եէնի ուսուլլարլա արամըղտա փրօփականտա էթմէյէ գարար վէրմիշլէր տիր:

Էհայիմիզի տահա էյի պիր հայաթա թէշվիդ էտէն հէր պիր թէշպպիւս թահսինէ շայան տըր: Տինի հագիգաթլարըն ֆարգը ճիհէթլէրինի թէէյիտ էտիպ էհայիլի Քիթապը մուգատաէս միւթէլատալընա սէվգ էտէն քիմ օլուրտա օլտուն, նիհայէթ հէյէթի իճթիմաիէ անլէրին խըտմէթինտէն միւսթէֆիտ օլուր: Լաքին պու տէմէք տէյիլ տիր քի, պու նէվ թէշպպիւսէլէրին գուսուլլարընա տա սիւթիլ էտիլմէլի տիր: Աիւլադի վէ տինի իսլահաթ իշին չալըղը իքէն իսթա վէ թէասսիւպտէն նէ գատար արի վէ պէրի օլուրտագ, խըտմէթիմիզ օ գատար միւսմիր վէ միւպարէք օլուր: Գուսուլլարընըզ կէօզ գափատըգճա իֆա էտէճէլիմիզ հիւանի խըտմէթի թահաիտ էտէրիլ:

Շաբաթապաիլար պիրատէրլէրիմիզին շէվ ու զայրէթինի վէ ֆէտաքեարըղլարընը թահսին վէ թապ տիր էտէրիլ, վէ պու սիւնետտա հէմ պու տիյարտա խայր ու սալահ իշին իշլէյէն հէր տաէմէ քեաֆի մըղտար իշ պուլունուտուղունա էմինիլ:

Քիթապը մուգատաէսին միւթէլատալընը թէշվիդ էթմէք, բուհանի վէ սէմալի շէլլէր հագընտա տաէմլէրի տիւչիւնտիրմէք, օնլարը տիւլազսըղըղտան սագընտըրըպ հէր իշլէրինտէ իսթիգամէթէ սէվգ էթմէք, վէ էյի վաթանիլլէր մագամընտա թահսիլի մալիմաթ էթմէլէրինէ եարաթմ էթմէք հէփ մուլթադի շէլլէր տիր: Պու խուսուլլարճա սարֆ էտիլէն հէր պիր մէ-

սաի թագաւորէ շայան տոր: Շաքաքա-
պաւիլարը տախի պու շէյլէրէ չալըշարգ-
լարը տէրէճէտէ թահսին վէ թագաւոր է-
տէրիզ:

Լաքին անլէրին մէսլէյինտէ պագը խու-
սուսար վար քի, անլէր սէպէպինտէն Շա-
քաքապաւիլարգ ֆաիտէլի օլմագ տան իսէ
պիլաքս մու գիրր օլմագ տա տոր: Պուս-
լարտան պագըլարընը զիքը էյլէյէլիմ:

1. Շաքաքապաւիլարգ միւթէատուրպ վէ
տար ֆիրրլի պուլունմասըյլա մուգիրր օլ-
մագ տա տոր:

Վագասա Խրիսթիանըյլըն փէք չօյ
թարաֆլարը վէ Բիթապը մուգատտէսին
միւթէատաիա վէ տէրին մանալը հագի-
գաթլարը պուլունտուղու իչիւն հիչ պիր
ատէմ անլէրին ճիւմլէսին պիր վագթտա
իհաթա վէ իֆատէ էյլէյէմէզ: Պու սէ-
պէպաւէն քիլիսատա ֆարգըլ ֆըրգալարըն
զուհուրը լազըմ օլմուշ տոր: Անլէրին հէր
պիրի պու միւպարէք տինին պիր եա պիր
գաչ ճիհէթինի թէէքիա էտէր, վէ պու
եօլ իլէ Խրիսթիանըյլըն ֆարգըլ գուվ-
վէթլէրի անլաշըլը վէ միւթէատաիա ֆա-
զիլէթլէրի նիւմայան օլուր: Լաքին պու
ֆըրգալարտան պիրիսի գալգար տա Խրիս-
թիանըյլը վէ Բրիստոսըն խէլասընը եա-
լընըզ քէնտինին կէօրիւպ թէէքիա էյլէ-
տիլի ճիհէթէ հասը էտէրսէ, ճէննէթի
անճագ քէնտի ֆըրգասընա մալ էտէր վէ
քէնտի կիպի ինանմայանլարը հիւքմ էտէ-
րէք անլէրի ճէհէննէմէ իլգա էտէրսէ, պու
կիպիլէրէ միւթէատուրպ վէ տար ֆիրրլի
տէնիլի: Վագասա պիրի պիրիմիզին գու-
սուրլարըն կէօթէրմէք պիր ֆարգըլ այն
տոր, լաքին պու գուսուրլար սէպէպինտէն
պիրի պիրիմիզի թահգիր էթմէք եախօա
Բրիստոսըն խէլասընը անճագ քէնտի տաի-
րէմիզէ հասը էթմէք պու պէօյիւք պիր
խաթա տոր:

Վէ իլթէ Շաքաքապաւիլարգ պիրատէրլէ-
րիմիզ պու պէօյիւք խաթայա տիւշիյօր-

լար: Մնլար Շաքաթա եախօա տիկէր պա-
զը ագաիտէ էհէմմիյէթ վէրմէքլէ գանի
օլմայարագ, քէնտիլէր կիպի ինանըպ իճ-
րա էթմէյէնլէրի հէփ «ճանաւարըն տամ-
լասընը թաշըյանլար» եախօա ճէհէննէմ
աթէչինտէ եանըպ դալրուլաճագ քիմնէ-
լէր տէյու իլան էաիյօրլար: Պիր ատէմ
հէր նէ գատար Յիսուսը սէվսէ, ճնա պիւ-
թիւն հայաթ վէ էմվալընը վագֆ էթսէ,
Բրիստոսա օլսն պու մուհապպէթ իլէ նէ
գատար աֆիֆ վէ փաք էօմը կէչիլուէ, նէ
գատար պէչէրիյէթէ իւրամէթ էթսէ,
էյնը Շաքաք կիւնիւ տէյիլ տէ Կիրակի
կիւնիւ իսթիրահաթ էտիյօր իսէ, վէ Կի-
րակի կիւնիւնտէ նէ գատար տա խալիսա-
հանէ վէ տինտարանէ խըտմէթլէրլէ մէշ-
ղուլ պուլունտա եինէ պու ատէմ «ճանա-
վարըն միւհրիւնիւ» թաշըյօր, վէ Բրիս-
տոսա օլսն իման վէ մուհապպէթինէ ըաղ-
մէն, ֆահիչէ վէ գաթիլլէր իլէ պէրապէր
ճէհէննէմ աթէչինէ աթըլաճագ տոր:
Պիր քիմնէ Բրիստոսըն «Պէն սիզի սէվտի-
յիմ կիպի պիրիպիրլէրինիզի սէվին» էմրինէ
իթաաթ էտիպ, պիւթիւն հայաթ վէ
գուվվէթինի Բրիստոսըն վէ պիրատէրլէ-
րինին, վէ պիւթիւն պէչէրիյէթին մու-
հապպէթինէ վագֆ էթսէ՝ լաքին շայտ
Դանիէլ վէ Վահի քիթապընըն բույալարընը
վէ մէճագի բէտիմլէրինի Շաքաքապաւիլար
կիպի անլայամալ իսէ, վա՛յ անըն պաշը-
նա: Զանն էտէրսին անլէր՝ 1 Կորն. 13Իւն
իլք այէթլէրինի շէօյլէ օգուրլար: «Էկէր
ինան վէ մէլէքլէր լիտանլարըյլա սէօյլէրսէմ»,
լաքին Շաքաքը թուլթալըպ Կիրակիյի
թուլթաուգճա չընկըրտայան պագըլ եա-
խօա չընլայան զիլ օլմուշ օլուրում: Էկէր
պէնտէ Բրիստոսա իման պուլունտալ մէճ-
ճանէն օլսն խէլասըն սըրըրնա վագըֆ օլ-
տամ, վէ էկէր տաղլարը եէրինտէն նագլ
էթմէյէ մուգթէտիր օլսն մուհապպէթէ
մալիք օլտամ, Դանիէլ բույալարընա վէ
Վահի մէճագլարընա վագըֆ օլմատըրգճա

պիր չէյ տէյիլիմ: Վէ էկէր Ալլահա օլան մուհապպէթիմ իչին էմվալըմը սատագա վէրսէմ, վէ եախօտ Գրիստոսա մուհապպէթիմ իչին ճէսէտիմի եանմաղա թէսլիմ էյլէսէմ, լաքին Ալլահն ճէսէտի օլտուղունու վէ պէնիմ ճէսէտիմին բուհսուղ օլտուղունա եանի բուհն անճագ պիր նէֆէս իտիյինէ իման էթմէպսէմ պանա պիր ֆաիտէ էթմէզ:»

Իշթէ Շաքարապաիլար պիղիմ արամըզտա պու նէվ պիր տար ֆիրլիլիքլէ իշլէյօրլար: Անլէր պիղի տէ քէնտիլէր իլէ պէրապէր Գրիստոսա իման էտիպ անը սէվէն պիրատէրլէր տէյու. Թանըյարագ, պիղէ Գիթապը մուգատտէստէ վէ Խրիսթիյան հայաթընտա քէշֆ էթտիքլէրի եէնի պիր հաղիգաթը թէպլիղ էթմէք իչին կէլմէյօրլար, անճաղ պու եաղըն վագթլարտա ճիւմլէթէն Ալլահն զազապընա մարուղ օլանճագ օլան ինսանիյէթտէն (քի՛ հէփ պիղլէր տէ անլէրին իչինտէյիլ, Գրիստոսա ինանանլար վէ ինանմայանլար, անը սէվէնլէր վէ «էվմէյէնլէր տէ անլէրին իչինտէ տիր»), պու պիրատէրլէրիմիլ, պիղիմ արամըզտան նէ գատարընը Շաքարա միւհրիւ իլէ միւհրլէյէպիլիլէրտէ միւհրլէյիպ չու Վահի քիթապընա գիլըր օլունան 144,000 սայըյը տօլտուրտունլար տէյու կէլմիշ տիրլէր:

Շաքարապաիլար պիրատէրլէրիմիլէ պու ճիհէթտէն պագարագ անլէրի անճագ եանըլմըշ տին միւթէտասըպլարը սայար վէ անլէրէ թէրահհիւմ էտէրիլ: Վէ անլէրին վաղլարընը վէ միւպահէսէլէրինի տինլէմէյէ կիտէնլէրէ անլէրին պու տար ֆիքիրլէրին խաթըրտա Թութմալարընը թապիյէ էտէրիլ:

Յ. Գ. Գ.

ԱՅՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷ

45 սիննիլիէ՝ վէ ասէրլիլ. — Պու կիւնլէրտէ Փաթրիղխանլէրին նազարը տիգպաթընը պու մուհիւմ մէսէլէ. հազդիւզրէ ճէլպ ու իշլալ էտիյօր: Ղարի միւսլիմ էհայինին 45 սիննիլէտէք ապէրի թալիմէ մէճպուր Թութուլմասը ճիւմլէ Խրիսթիյան էհայիյի աղիմ էնտիշէ իչինէ տալտըրմագտա տըր: Շու գատար սէնէլլէրտէն պէրու պէտէլաթը ապէրիլէ վէրմիշ, պու կիւն էփ պարզ, իշ կիւն սահպի օլան վէ միլլէթին պէտէնինի թէշքիլ էյլէյէն սրնֆը իշլէրինտէն կիւնլէրինտէն չէքիպ ապէրլիլէ կէօթիւրմէք նէ գատար իղթիսատի վէ մանէվի զիյանը պատի օլանճագ, պունը քեամլիլէն Թատուլվուր էթմէք գապիլ տէյիլ տիր: Ղարի միւսլիմ անտըր բուէսատընըն պու ֆէլաքէթին էօնիւնիւ ալմագ իւզրէ չապալմալարը Թապիի տիր: Վագաա ալ չապալարչ պունտան էվիլէլ, եանի նիզամ գապուլ օլունմազտան էվիլէ կէրէք իտի: Օ վագթ մէպուսլարըմըզ վէ բուէսամըղ ույգուտա պուլունտուլար, վէ չիւտի անըն աճը նէթիճէսինի չէքմէքտէյիլ: Եինէ տէ ֆուրուաթ պուլունտուլ ճա իշլէմէք կէրէք տիր: Պու մուհիւմ վէ հայաթի մէսէլէտէ տախի խաթըրմըզա կէլէն սիւալ չու տըր, Փրօթէսթան ճէմաաթլարտան պու մէսէլէ իչին չալըշանլար վա՛ր մը վէ քի՛մլէր տիր: Փրօթէսթանլար Ազգապիսաւրուլըն տիւզէնսիլ հալընէթիճէսինտէ եինէ նախօշ վէ պախի հիճապ պիր մէվգիտէ՞ մի պուլունմագ տա տըրլար: Պու հայաթի մէսէլէտէ տախի վաւաւսիլէյի կիպի էրմէնի, Գաթօլիք վէ բում Փաթրիղխանլէրինին եախօտ Եհհու. տի խախամխանէսինին սայէսինտէ՞ մի կէչինէճէյիլ: Պիղիմ Թարաֆըմըզտան պիլ չալըշան, պիր սէս գալտըրան հօգ տըր: Վարչակաւն Ժողով հօգ, Ազգապիսիլ ումուրու Պոյաճեան էֆ.նին իխթիյարըլը

վէ զաիֆլիյի սէպէպինտէն զայրի մէսուլ պիր քեաթիպին էլինտէ գալըշ տըր: Փրօթէսթան ճէմաաթլարըն պու սիյասի տէրտէրի իչիւն աիւչիւնէն թաշընան եօգ: Պու հալլար իչիւն մէսուլ օլանլար աճէպա քէնտի մէսուլիյէթլէրինի նէ՞ զէման հիսս էտիպ պու նախօշ հալլարտա խիթամ վէրէճէքլէր տիր: Վագաա Փրօթէսթան ճէմաաթ մերիւյայադուցիյէրի պու կիպի մէսէլէրտէ հիւքիւմէթին մէպէլինէ մութլազա թէէսիր էտէպիլիլըլ տէմէք իսթէմէյօրըլ, լաքին շու գատարը աչըզ տըր քի, պարի պ'զ տախի քէնտի վագիֆէմիդի իճրա էթմիչիզ տէյու հիսս էտէպիլիլ իտիք: Պու շէյ քէնտի զաթընտա գըյմէթլի պիր նէթիճէ տէյիլ մի տիր:

Պահրը Սէմիս.—Պահրը Սէֆիա պէյն էտ տիւվէլ պիր տէնիզ իսէ տէ, չիմտիյէտէք օրատա ինկիլիզ նուֆուզու ֆաիդ պուլունմուշ տըր: Ղարպտա՝ ճիպրալթար իսթիհքեամաթը, օրթատա՝ Մալթա, շարգաա՝ Բըպըրս, ճէնուպի շարգաա Սուէշ ինկիլթէրանըն թահթը իտարէսինտէ օլտուգճա, Պահրը Սէֆիա պիլֆիլ ինկիլիզ տէնիդի իտի, խուպուսա Ֆրանսա իլէ իթիլաֆ նէթիճէսինտէ Ֆրանսա տօնանմալը տախի ինկիլթէրանընքի իլէ իթթիհատ էթաիյինտէն, ինկիլիզ նուֆուզու տահա զիյատէ գուվլէթ վէ բիւճհանիյէթ քէսպ էյլէտի: Լաքին պու կիւնէրտէ իթալիանըն Ատալար տէնիդինտէքի ֆաալիյէթի վէ պազը գուվլէթի նօգթալար զապթ էթմէսի իլէ Պահրը Սէֆիտտէ իթթիհատը Միւսէլլէս տախի պազը տէրէճէ էհէմմիյէթ քէսպ էյլէմէյէ պաշաւըշ տըր: Ինկիլթէրանըն պահրիյէ տաիրէսի քէնտի տօնանմալըն Մալթատան ճիպրալթարա չէքմէյի տիւչիւնիյօր իսէ տէ, Լօրա Բիչնէր պունա բազի օլտատըգտան մատա, հաթթա Մըսր սուլարընը տախի տօնանմա իլէ թահքիմ էթմէյի թափսիյէ էտիյօր:

Պիւա չիւպհէ ինկիլթէրանըն պու մէսլէյինէ միւնասիպէթ վէրէն պիր վագըա Ալմանիանըն Շիմալ տէնիդինտէքի ֆաալիյէթի օլուպ, ինկիլթէրա պու եօլտա էն էվլէլ Պրիթանիա տաալարընը մուհաֆազա էթմէք, վէ Պահրը Սէֆիտտէքի մէնաֆիլինին մուհաֆազալընը Ֆրանսայա իհալէ էթմէք նիյէթինտէ տիր: Իթալիա Ատալար տէնիդինտէ եէրէչիր վէ Ալսթրիա տօնանմալը իթալիանընքի իլէ պիրէչիրտէ, Պօղազլար աչըլըր վէ Բուսիա տօնանմալարը տախի Պահրը Սէֆիտտէ կիւրէրտէ, օ զէման պու տէնիդին սիյասի մէվլիի նէ՞ օլաճագ, պունու չիմտիտէն քիմսէ իսպէր վէրէմէզ: Լաքին պու կիւնէրտէ Պահրը Սէֆիտտէ էվէյի մուհիմ սիյասի թէպէտտիւլաթըն վուգու պուլմագտա իտիյի տէ պէտիհի տիր:

Մուհարէպէ Աւսըլ խիթաւ պուշաւազ.— Պու սերլէվհա թահթընտա Մր. Տիլըն Տիլի թէյէկրաւտա շայանը տիգգաթ պիր պէնտ նէչը էթմիշ տիր: Միւմաիլէյհ իտտիա էտիյօր քի, իթալիա—Թիւրքիա մուհարէպէսինտէ հէփ օլունլարը օյնայան պաշ վէքիլ Սինեօր եիօրթի տիր: Էվլէլա իլանը հարպ էտիպ, պիր ազ սօնրա Թարասլուսը Ղարպը իլհագ էտէրէք իթալիա էհալիսինին մէրազընը ույանտըրտը, իլհագ իչինի պաշա չըգարամայաճաղընը կէօրտիւքտէ, էվլէլա Բուսիանըն վէ սօնրա Ալսթրիա վէ Ալմանիանըն իլհագը պիր էմրի վագը տէյու գապուլ էտէճէյինէ տաիր շայիլէր չըգարըլտը: Պունտան տա պիր նէթիճէ հալըլ օլտատըլը կիպի, Չանագ Գալէյի թօիա թուլթագ թէրթիպ էտիլտի: Պու էսնատա Բուսիանըն Պօղազ իչինտէն կիրէճէյի շայալարը իթալիա էհալիսինէ չէվգ վէ իւմիա պաղըլտար, լաքին պու տա պօշա չըգար, զիրա Բուսիա հէմ էօյլէ պիր սէօզ վէրմէմիշ իտի, հէմ տէ քէնտի պաշընա էօյլէ

պիր հարաքէթտէ պուլունմասը իմքեանսըզ իտի: Նիհայէթ Սինեօր Եիօրիթի էհալինին նազարը տիգգաթընը Ատալար տէնիզինէ ճէլպ էյլէտի: Բօտօսը վէ տիկէր ատալարը իշղալ էտէրէք հէմ իթալիա էհալինին թէչճի էթմէք, հէմ տէ մուհարէպէյի խիթամա էրտիրմէք, օ օլմազսա՝ Թիւրքիա կիպի քէնտիսի տէ պէքլէյէպիլէճէք պիր վազիյէթ թուլթմուշ օլմազ իսթէտի: Վէ էկէր պու միւնասիպէթլէ Պողազը Եինէ գափամազա Թիւրքիա թէճրիպէ օլունուրսա, մուհարէպէ էվրօփա մէսէլէսի օլուր, օ տա-հա էյի: Իթալիա՝ Մայիս խիթամընատէք մուհարէպէ իշին 253,000,000 ֆրանգ (12 միլիօն լիրա) մէսարիֆ էթմիշ տիր, Եա-նի կիւնտէ 1,000,000 ֆրանգ, պու իսէ՝ Ի-թալիա էհալինին իզթիսասի հայաթընա պէօյի.ք թէէսիր իշլէթմէքտէ տիր: Պու մուհարէպէ իշին տէվլէթլէրին պիր զօն-ֆէրանս ագտ էտէպիլմէլէրի տէ միւշքիլ տիր կէօրինիւյօր: Թիւրքիա մուհարէ-պէյի տէվամ էթմէյիպ Թարապլուստան վազ կէչսէ պիլէ Իթալիա Թարապլուսըն իլհագընը գօլայ պիր իշ պուլմայաճագ, պէլքի տէ պու մուհարէպէ 10—15 սէ-նէյէտէք Իթալիանըն էվրօփա սիյասիյա-թընտաքի մէվգիինի զաիֆլէտիրէճէք տիր:

Թիւրքիանըն սէֆէնէսի.— Տօգ. Ապ-տուլլահ ճէվտէթ պէյ՝ Ժէօն Թիւրք զա-գէթասընտա նէշը էթտիյի պիր պէնտտէ տէյօր քի, «Թիւրքիա էհալիսի հէր սէնէ Եարըմ միլիօն գատար էքսիլիյօր, Իթա-լիանըն նուֆուսը էհալիսի իսէ հէր սէնէ հէման օ գատար արթմագտա արը: Ալ-մանիանըն նուֆուսը սէքէնէսի 5 սէնէ զարֆընտա 4 միլիօն արթմիշ տիր: Ին-կիլթէրիա Մըսրա կիրտիքտէն սօնրա օրա-նըն էհալիսի 2 գաթլանմըշ տիր: Թիւր-քիանըն նուֆուսը էհալիսիին էքսիլմէքտէ օլմասընըն էն պէլլի պիր սէպէպի հիւ-քիւմէթին սըհհէթ ի ումումիյէյէ նազարէն

պիգայտ պուլունմասը տըր: Հիւքիւմէթի-միզ՝ հարպիյէ իշին 9 միլիօն, սըհհէթ ի ումումիյէ իշին իսէ 900,000 լիրա սարֆ էտիյօր: 30 միլիօն նուֆուսը էհալիմիզ վէ 30 միլիօն լիրա տա իրաւըմըզ վար տըր: Պու էհալինին սըհհէթի իշին պու-տան զիյատէ սարֆիյաթ լազըմ տէյի՝ մի տիր...: Անատօլուտա նիշէ գարիյէլէր քէլի-մէնին թամմ մանաւընտա սէքէնէսիզ, պօշ պիր հայէ կէլմիշ տիրլէր: Ախզը աւքէր միւնասիպէթիյէ իճրա էտիլէն մուայէնէ-լէր մէմլէքէթին հէր թարաֆընտա նէ՝ միւհիք վէ միւհէյիպ իլլէթլէր հիւքմ-ֆէրմա իտիյինի էյի կէօթէրտի: Էօյիւմ-տէն գուրթուլանըսր տա ֆիզիքի վէ ախ-լազի ուրէթտէ թէտէննի էթմիշ տիրլէր: Գըսա պօյլու վէ զաիֆիլ պիւնէ տիրլէր: Հայլանլարըմըզ ուֆագ վէ աաի նէվտէն վէ նէպաթաթըմըզ տախի թէտէննի էթ-միշ տիրլէր: Տօգթ. Էսատ փաշա Անատօ-լույա սէյիահաթ էտէր իքէն էնգարէ վի-լայէթինտէ 6 կիւնլի.ք պիր մէսաֆէտէ հիշ պիր նէպաթ էսէրի կէօրմէմիշ տիր: Քէօյլէրտէ էվլէր սատէճէ մէզարլար տըր-լար: Կէօրինմէզ պիր մուհարէպէ սէֆիլ քէօյլիլէրի սիլիպ սիւփիւրիւյօր: Հէման փայլթախթա շու գատար Եադըն օլան Պրուստա էհալինին % 95ի իլլէթլի տիր-լէր: Մէմլէքէթի իտարէ էտէնլէր էհալիյի աճըմայօրլար, միլլէթին հայաթընը խէլաս էթմէք իշին վասըթալար իսթիմալ էթ-մէքտէ վազիֆէսիզ պուլունույօրլար: Պիր միլիօն էհալիսի օլան վիլայէթլէրտէ 200 Եաթագլը պիր խասթախանէ Եօգ տըր: Եադընըմըզտա օլան Պուլկարիա՝ սըհհէթ ի ումումիյէ իշին 400,000 լիրա սարֆ էտի-յօր: Պիզ պու նիսպէթ իլլէ 12 միլիօն լի-րա սարֆ էթմէլի իտիք: Ֆիրէնկ իլլէթի միւթէխասսիսի Տօգթ. Թիւրքիկ Եադընտա Պէրլինտէ իրատ էթտիյի պիր նութգտա Թիւրքլէր Շապըգ մէսէլէսիին պիզղաթ քէնտի էլլէրի իլլէ հալլ էտէճէքլէր տիր:

Չիրա ֆիրէնք վէ սըթմա կիպի իլէլի սա-
րիյէ եիւղիւնտէն ժանվ օլաճագլար՝ տէ-
միշ տիր:

ՍՈՒՆԱՊԵՐԱԹ

ՆԷ՞ ԶԷՍԱՆԼԵՐՏԷ ԵԱՇԱՅՈՐԸՁ

ՓՐՕՖ. ԶԷՆՈՐ ՊԷՋՃԵԱՆ, ԱՅՆԹԱՊ

1.

Ինսան՝ իշխնտէն կէշտիյի էյամ իշիւն
իքի պէօյիւք խաթա էթմէք թէհլիքէսին-
տէ տիր. պիրի պու էյամըն վուգուաթը-
նը պէօյիւթմէք, անլէրէ լուգումունտան
զիյատէ էհէմմիյէթ վէրմէք, տիկերի տէ
պիլաքս վուգուաթը հազըրէնին էհէմմի-
յէթինի լայըղըյլէ թագտիր էթմէմէք,
թարիխին էն մուհիմմ վագըալարընը մա-
զիտէ կէօրմէք եա միւթագպէլտէ մէմուլ
էթմէք խաթասը տըր: Լաքին պիզէ կէլիւր
քի, իմրար էյլէտիյիմիլ շու սօն 10—15
սէնէլէր՝ թարիխին էն մուհիմմ պիր տէվ-
րէսինի թէշքիլ էտէր տէյու տիւհլինիւր
իսէք խաթա էթմիշ օլմազըզ: Պիզճէ պու
էյամ նիշէ ճիհէթլէրլէ պիր ասըը ճէտիտ
պիտայէթի ատու էտիլէպիլիր: Թարիխ
չօգ քէրրէ պիր ուզուն եօլա թէշպիհ է-
տիլմիշ տիր քի, պիր արա տիւզ վէ ազ
չօգ պիր գըյաս եազըլար վէ վատիլէրտէն
միւրուր էթտիքտէն սօնրա, նակեան տաղ-
լարա թէսատիւֆ էտէր, թիւնէլլէրտէն
կէշէր վէ հուգուրը թէմաշայա եէնի տի-
յարլար, եէնի ուֆուգլար, եէնի մէնզա-
րէլէր, եէնի իմքեանիյէթլէր իզհար էյլէր:
Ձաննըմըզճա շու սօն 12—15 սէնէ՝ շահ-
րահը թարիխին պէօյլէ նակեան թէղայ-
յիւր էյլէտիյի պիր էյամ տըր, սիյասի,
իւնսի, իզթիսատի, մէզհէպի նիշէ խու-
սուաթմա պիր տէվր պաշը ատա էտիլ-
մէյէ շայան պիր զէման տըր:

Եվվէլա սիյասի նօգթաի նազարտան
ալալըմ: Պու զէմանլէրի փէք տիգգաթա
շայան գըլան մուհիմմ սիյասի վագըալար-
տան պիր գաշ տանէսի աթիտէքիլէր տիր:

1. Մէմալիֆ ի միւճթէմիէ ի Ամէրիգա՝
շու սօն սէնէլէրտէ սիյասէթէն հուգուգը
պէյն էտ տիւվէլճէ չօգ էհէմմիյէթ քէսպ
էյլէտի: Պունա միւնասիպէթ վէրէն խու-
սուա իսփանիա մուհարէպէսի (1898տէ)
օլտու: Պու վագըա չօգլարըմըզն խաթ-
րընտա տըր: Իսփանիանըն Գուպա էհալի-
սինէ տօղրու սօն սէնէլէրտէ իճրա էյլէ-
տիյի մէզալիմէ Ամէրիգա էհալիսի արթըզ
թէհհամմիւլ էտէմէյէրէք, 1898տէ իսփա-
նիայա գարշը իլանը հարպ էյլէտի: Ազ
պիր միւտտէթ զարֆընտա պահրէն վէ
պէրրէն իսփանիա մաղուպ էտիլէրէք,
Գուպա, Ֆիլիփին ատալարը վէ Փօրթօ
Րիգօ Ամէրիգալըլար թարաֆընտան զապթ
էտիլտի: Պու վագըա սուրէթ ի զահրէ-
տէ պէօյիւք տէյիլ իտի խէ տէ, հագի-
գէթտէ պէօյիւք օլտու: Պունուն նէթիճէ-
սի օլարագ, իսփանիա պէյինճի Կարօլ-
սուն վէ Ֆիլիփին շօլ մէշուր մէֆրէթ իմ-
փէրաթօրըղունտան միւթէպագի սօն իքի
միւթէմէքէյի, Գուպա վէ Ֆիլիփին տէ
ղայիպ իլէ տէվլէթլէր միւվաճէհէսինտէ
գաթիյէն Յնճի, Կնճի տէրէճէտէն պիր
տէվլէթ հալինէ թէնէզզիւլ էյլէտի: Լա-
քին տահա մուհիմմ նէթիճէսի շու օլտու
քի, պունուն իւղէրինէ մէմալիքի միւճ-
թէմիէ ի Ամէրիգա, տիւվէլի միւթէմէտ-
տինէ մէյանէսինտէքի սիյասի հալը ինֆի-
րատը (այրը պաշընտա տուրմազը) թէրք
էյլէյիպ խահնախահ Ասիանըն վէ պիր տէ-
րէճէ Էվրօփանըն ումուրը սիյասիյէսինէ
միւտախիլէ էյլէմէյէ պաշլատը: Վաշինկ-
թօնուն, խուսուսա Մօնրօնուն թալիմի
իզթիզասընտան՝ Ամէրիգա գարատը ու-
մուրունտան խարիճէ գարըշմայան պու
տէվլէթ՝ մէզքիւր թարիխտէն իթիպարէն
տիւվէլի մուազղաճա միյանէսինտէ սիյա-
սէթէն մուհիմմ պիր 100 օյումայա պաշ-
լատը: Ախիրէն Չին վէ Ճափօն մէսէլէլէ-
րինտէ Մ. Ամէրիգանըն միւտախէլաթը
վէ մուհիմմ թէսիրաթը, քէզա սուլը

ուսումնական պէյն էլ միլէլ թէրպիճ իշխն սարֆ էթտիյի մէսար պունա տէրիլ տիրէր: Պէօլէճէ 100 միլիօնա եագըն ֆէվզ էլ ա- տէ միւթէշէպպիս վէ միւզթէտիր պիր էհալի իւզէրինէ հարիմ վէ թապիի սէր- վէթ մէնպալարը, սանքի պի հաստ պիր մէմլէթէ ռահիպ, վէ պիր հիսապա պիւթիւն Շիմալի վէ ձէնուպի Ամէրիգայը քէնտի կէօկէսի թահթընա ալմըշ օլան պիր տէվլէթ, 1898տէն պէրու միլէլի մուազզամա միւշավէրէ մասաուը պաշընտու խուսուսի պիր մանատա քէնտի թէէտիրինի հիսս էթտիրմէյէ պաշլաուը: Պու քիւշիւք պիր վագըա տէյիլ տիր:

2. ԱՔրիգու իշխն տէվր պաշընտա պու- լունույօրըզ: Սօն սէնէլէրաէ Աֆրիգանըն միւսթագպէլ նասիպի խուսուսի պիր մա- նատա թէգարրուը էյլէտի: Պիր հիսապա 1880տէ պաշլամըշ օլան Աֆրիգա մուգա- սէմէսի եագըն սէնէլէրաէ սայքի խիթամ պուլուպ տէվամլըճա պիր շէրլ ու զըյա- ֆէթէ կիրտի: Մէհտինին ինկիլիզ վէ Մըսր օրտուլարընըն պունտան ագտէմ միւքէր- ըրէն օլան սէֆէրլէրինի ագիմ պրագ- տըն, հաթթա Կօրտօն փաշա կիպի պիրինին մահվընը մուճիպ օլտուգտան սօն- րա, 1898տէ Քիշնէր փաշա թարաֆընտան Օմաուրմանտա գաթի պիր հէզիմէթէ ուղ- րամասըյլա, Սուտան իսմիլլէ մարուֆ վատի զըթանըն նասիպի թէգարրուը էյլէտի: Քէզա 1899—1901տէ ձէնուպի Աֆրիգա տա ինկիլիզլէր վէ Պօէրլէր միյանէսինտէ զուհուր էսէն շօլ մէշհուր մուհարէպէլէ- րին նէթիճէսի օլարագ, Պօէրլէր գահրէ- մանանէ պիր մուգավէմէթտէն սօնրա ին- կիլիզ գուվլէթի էօնիւնտէ պօյուն էյտիք- լէրինտէ ձէնուպի Աֆրիգանըն նասիպի տէ թէգարրուը էյլէտի: Օրա տախի միւս- թագպէլինի ինկիլթէրրայա հէվալէ էյլէ- տի: Պունուն իւզէրինէ 1904տէ չօգճա Գրալ էտուարտըն ճէհտի իլէ, ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզլար միյանէսինտէ միւնագտ

մուհէտէ՝ Սահարաի Քէպիրտէ պու իքի տէվլէթին հուտուալարընը թալին, վէ Շի- մալի Աֆրիգատա անլէրին տաիրէ ի նու- ֆուզլարընը թահտիա էթմէքլէ, Շիմալի Աֆրիգանըն մուգասէմէ մէսէլէսինի սայքի իքմալ էյլէտի: Մուախէրէն զուհուր է- տէն Մարօզ մէսէլէսի, Ազէզիրաս մուգա- վէլէնամէսի, եինէ Աղատիր հատիսէսի վէ անը միւթէագըպ Ալման Ֆրանսըզ իթի- լաֆը վէ պիր հիսապա չիմտիքի Թարապ- լուսը Ղարպ մահարէպէսի, պունլարըն հէվաի տօղրուտան տօլալըտան 1904տէքի ինկիլիզ Ֆրանսըզ մուգավէլէնամէսինտէն տօղմուշ տրըլար: Պէօլէճէ շու սօն սէնէ- լէրաէ, 160—200 միլիօն գատար էհա- լիսի վէ պի հուտուա իմքեանիյէթի օլան մէֆրէթ պիր գըթաը արղըն, Աֆրիգանըն, նասիպի ինսանճա պագարագ թէայլիւն վէ թէգարրուը էյլէտի: Վէ եագըն միւս- թագպէլաէ Աֆրիգանըն խարիթասընտա պու տէրէճէ ագիմ վէ եէնի թէպէտտիւ- լաթ վուգուը հիշ միւհթէմէլ կէօրինմէյօր:

3. Լաքին էն զիյատէ Ագսու Շարգ- տա, Ձին վէ ճափօնտա տէվր պաշընտա պուլունույօրըզ: 1902—1904 Բուս վէ ճափօն մուհարէպէսի Շարգ իշխն, էվլէթ պիւթիւն տիւնեա իշին պէյիլք պիր թա- լիս պաշը տըր: Պունտան էվլէլ ճափօն էվիէյիճէ Ղարպըն տիգգաթընը վէ հիւր- մէթինի ճէլպ էթմիշ իտի, լաքին Ղարպըն էն միւթէագըլմ վէ միւթէքէպպիր տէվ- լէթլէրինտէն պիրինի Փօրթ Արթուր, Լի- սինկ, Մուգտէն վէ Յուշիմա մուհարէպէ- լէրինտէ քեամիլէն մաղլուպ էտիպ սուլճա մէճպուը էյլէտիյինտէ օլ զէման աիւնեա պիլտի քի, Շարգ տա եէնի պիր տէվլէթ ի ագիմէ զուհուր էյլէմիշ, եէնի պիր ինկիլ- թէրրա թուլու էյլէմիշ տիր: Բուսիս Շարգ տա քէնտի հըրու շանընա տիգկին գօմայա մէճպուը օլտու, Գօրիա ֆաթիհէ պօյուն էյտի, Մանչուրիա պիր տէրէճէ անըն տաիրէ ի նուֆուզու թահթընա կիր-

տի, Ձին պիլէ ասրլար ուլգուսունտան պաշընը Գալտըրըպ ասարը թէհայյիւր կէօսթէրմէյէ պաշլատը: Պիր սէօզ իլէ, Շարգտան եէնի պիր շէմն զուհուր էյլէտի. սապահը պէօյլէ օլուր իսէ, եա վագթը ը զէհրի նա՞սըլ օլուր:

Դօճա Ձինին ինթիպահը ղերապէթճէ պունտան նօգսան տէյիլ, պէլքի տէ պիր աղ զիյատէ ախր: Ձինտէ սօն սէնէլէրտէ, սօն ալլարտա վագը օլան թէպէտտիւլաթ, թէպէտտիւլաթ տէյիլ ինգիլապաթ, պէլքի տէ ինգիլապաթըն էն ագիմի վէ մուհիմի տիր: Ձին՝ րիւրէ ի արլ էհայիսինին բու. պունու շամիլ օլան Ձին, պինլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու. քէնտինի մէտէնիյէթին զիր-վէսինէ եէթիշմիշ ատտ էտիպ միլէլի զար. պիյէ իւզէրինէ չէշմի իսթիհգարլէ նազար էյլէյէն պու մէֆրէթ ուլուշուգ պէտէն՝ պու կիւնլէրտէ նիհայէթ գըմըլտանմայա, հայաթ ալամէթլէրի կէօսթէրմէյէ պաշլատը: Էօրիւլմիւշ սաշլար քէսիլիյօր, մահ-պուս ալագլար ազատ էտիլիյօր, Էվրօփա ուլում ու ֆիւնուը թօփ թիւֆէնք իչէմէզ գալըն գաֆալարա սիրայէթ էյլէյօր, պիր սէօզ իլէ, աֆիօնտան պիհուշ եաթմագտա օլան Ձին՝ ուլանմայա, գըմըլտանմայա, ալագլանմայա վէ եիւրիւմէյէ պաշլայօր: Ձին՝ փաթլամայա հազըրլանան վէ. սուվ կիպի կիւնլէր էվլէլ տէրինտէն տէրինտէն կիւրլէտի, ինլէտի, աղը չէքսի, նիհայէթ 7—8 ալ էվլէլ փաթլատը: Էսքի Ձին վէ եէնի Ձին պիր արա գափրաշտըլար, հիւրիյէթ վէ իսթիպտատ գարը պէ գարը կէլտի, օն պինլէրճէ ատէմլէրին գանը տէօքիւլտիւ, նիհայէթ իսթիպտատ տէվրիլտի, Մանչու սիւրիլէսի բէսի ումուրտան չէքսիլիլտի, հիւրիյէթ ֆաթիհ օլտու վէ ճիւմհուրիյէթ թէէսիս օլունտու: Պիլմէմ թարիխի ճիհանտա պունտան մուհիմ գա՞շ վուգուաթա թէսատիւֆ էտիլիր: Պու ճիւմհուրիյէթ շիմտի քեամիլէն վէ էմինէն թէէսիս օլունմուշ տէյու պէլքի

իտտիա էտիլէմէզ: Սքսի հարաքէթլէր, եէնի ինգիլապլար, գրալիյէթին ավտէթի, իսթիպտատըն իտէսի, խարիճտէն միւտալտէլէ, պունլար գապիլ հաթթա միւհթէմէլ աիր: Օլ մէֆրէթ պաթի պէտէնին պիրտէն շմէնտիֆէր սիւրաթրյա հարաքէթ էյլէմէսի, պիր գաշ սէնէ իչինտէ պիր ինկիլթէրրա, պիր Ալմանիա, պիր Ամէրիգա օլմասը նագապիլ տիր: Եինէ տէ պէօյի.ք վագըա եէրինտէ տիր, Ձին ուլանտը արթըգ ուլուլամազ, մէշուլթիյէթ, ճիւմհուրիյէթ իլան էտիլտի, արթըգ էսքի իսթիպտատ ուզուն վագթ իչին ավտէթ էտէմէզ, Սուն-Եաթ-Սէն վէ Եուն-Շի-Գայ կիպի էվլատը օլան պիր գալմ պիր տահա գա-տիմ զուլմէթէ ալտէթ էտէմէզ: Իշթէ թարիլտէ կէօրիւլէ կէլէն պու էն մէֆրէթ հէյէթ ի իճթիմաիյէ շահրահը մէտէնիյէթէ գատէմզէն օլույօր, նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ, քի՞մ խապէր վէրէպիլիր: Տէվր պաշընտալը:

ԳԻԼԻՍԵՅԷ ԻՍԼԱՄԱԹԱ

ԻՃԹԻՅԱՃԵՄԵՐ (*)

ՀԱՄԱԶԱՄ ՎՐԴ. ԵՂԻՍԵՅԱՆ

Միլլէթիմիլ Հայաստ. քիլիսէմիզին աղուշը մատէրանէսինտէ փէրվէրտէ օլունուպ, հէր թարաֆտան կէլէն հիւճիւմ, թէատտիյաթ, զուլմ վէ թէհիլքէլէրտէն մուհաֆազա էտիլմիշ, վէ հայաթընը պու անէ տէյին իտամէ էյլէյէպիլմիշ տիր: Շիմտի, ասրը հազըրըն թէրազըլյաթը վէ կէշմիշ զէմանլարրինտէն պիսպիլթին ֆարգըլ նէվանէվ իհթիյաճաթը էօնիւնտէ, թէրպիյէ վէ մէտէնիյէթին պունճա մաթլուպաթընա գարըլ՝ քիլիսէնին էհէմիլիյէթի գալաճա՞գ մը, վէ նէ՞ տէրէճէ եաշամազ հագըրըն հայիլ պուլունապիլէճէք վէ կէլէճէք զէմանլարտա տախի քիլիսէյէ իհթիյաճըմըլ օլաճա՞գ մը, սիւալլարը խաթըրա վարիտ օլույօր:

(*) «Ազգ եւ եկեղեցի» նամ էրմէնիճէ էսէրի-միլտէն թէրճէմէ էտիլմիշ տիր: Հ. Ե.

Պու սիւսլարա մութասարէն ճէվա-
պըմըզ շու տըր քի, քիլիսէ զէմանըն վէ
մէվզիին միւվագգաթ իհթիյաճընտան
միւթէվէլլիա պիր թէշքիլաթ Ը պէշէրիյէ
իսէ, ահվալ Ը զէմանըն թէպէտաիւլաթը
իգթիզասընճա վէ ինսանլարըն մուաշէրէթ
շէրաիթիին թէղայիւրի իճուպընճա, անըն
տախի թէպէտաիւլ էթմէսի. եախսու եէ-
նի ուսուլարա մէյտան վէրմէսի վէ հաթ.
թա հայաթընըն գաթ էտիւլէսի պիր էմրի
թապիի օլաճագ տըր: Պագաթ քիլիսէ
սըրֆ իհթիյաճաթը հալիյէմիզի թէսվիյէ
էտէն միւէսսէսաթը իճթիմաիյէտէն օլմա-
յըպ, պէրաքս հէր զէմանըն, հէր
միլլէթ վէ գալմըն իհթիյաճաթը բուհա-
նիյէ վէ ֆիքրիյէլէրին տէֆ էտէն, վէ
անլէրի հագըգաթը էպէտիյէլէր իրշատ է-
տէն, էսէրի իլահի Վասուաճայիւն հեղի-
նակոքիւն) իսէ օ զէման ալէմի ինսանի-
յէթի Ս. Աւեսարանըն նուրընտա թէնվիր
վէ քէմալաթը մանէվիյէնին էն երիքսէք
տէրէճէլէրինէ իսալ էյլէմէք խըտմէթի
հէր զէման իշիւն անտէ պագի, վէ էհէմ-
միյէթի զայրի գապիլի ինքեար տըր:
«Եկեղեցիք ոչ են պարգեւք քագաւորաց,
ոչ արուեստք քարսարութեանց, ոչ գիւտք
իւմասնոց... աչ շինոյիք են մեծիւն Աս-
տուծոյ, ոչ միւռմ ի մարդկանէ տունալ,
աչ աւեւնայն քանաւոր ազգաց: Հի-
մուլն անորա եղեալ են ի վերայ հաս-
տատուն վիմի. ոչ աներիւնիք շարժեղ
կարին եւ ոչ վերիւնիք դրդուեցուցանել:»
(Եզրիշէ) Բիլիսէլէր հիւքմուարլարըն լութֆու
տէյիլ, նէ տէ ալիմ ատէմլէրին իլսիլրա
քէրտէսի... անճագ ճէնապ Ը հագգըն հէֆ
ինսանլարա, հէֆ միլլէթլէրէ վէրմիշ օլ-
տուղու իհասն Ը իլահիսի տիր: Անըն թէ-
մէլլէրի սարսըլմազ գայա իւզէրինտէ գօ-
նուլմըշ տըր. նէ զիրի զէմինտէ վէ նէ
տէ պալաի ասիւմանտա օլանլար անը
սարսմազա միւգթէտիր տէյիլլէր:» Շու
հալտէ ինսանլար Ս. Աւեսարանըն նուր վէ

իրշատաթընա արթըզ միւհթաճ օլմամագ
իշիւն, եա շէրէֆի ինսանիյի իսպաթ է-
տէն հայաթ Ը բուհանիյէնին ուլվիյէթ վէ
գուտսիյէթիին ինքեար էթմէլիլէր վէ եա-
խսու պալատէ մարուզ քէմալաթըն, ի-
տէալըն էն երիքսէք նօգթասընա քէնտի
պաշլաշընա չըգապիլմէլիլէր: Հալպու քի,
ալէմի մէտէնիյէթտէ՝ զէքեա վէ հիմմէթի
սայէսինտէ թէղատտիւմ էտէն էֆրատը
պէշէր, մարուզ քէմալաթը բուհանիյէլէ
վասըլ օլմագ իւզրէ պիլճիւմլէ գուվլէ ի
տէհասընը սարֆ էթսէ պիլլէ, տիրի Մէ-
սիհինին նուրը հագիգաթընը բէհպէր գա-
պուլ էթմէտիքճէ օլ քէմալաթա թէղար-
բուպ էթմէք շէոյլէ տուրտուն, զուլմէթտէ
փէրիշան գալաճագ տըր:

Տինի Մէսիհինին քեապուսը (ուլգու ա-
լըրլըզը) գալպլէրինտէ իճրաի զըյգ ու իգ-
թիրապ տէ էթսէ, անըն հագիգաթ ու
պէրէքէթլէրինի բէտա էտէն միլլէթլէրին
տիւշար օլաճաղը հալ՝ Պրանսա իլսիլալը
զէմանընտա տինէ գարշը կէօսթէրիլէն
թէղատտ ու ատալլէթ նէթիճէսինտէն
թարիլիսէ վագըֆ օլանլարճա միւսթէպան
տըր:

Իրմէնիլէր հայաթը միլլիյէնին պագա-
սընը վէ նուրը բուհանիյէ իհթիյաճլարընը
հիսա էթտիքճէ, կէշմիշ ասըլարտա օլտու-
ղու միսլու, հալը հաղըր վէ աթի ի-
շիւն տախի միլլի քիլիսէնին նէճաթ էմ-
րինտէ իֆա էտէճէլի իըտմէթի, վէ անըն
էհէմմիյէթիին ալա ունուլթմայաճագլար:

Միլլի քիլիսէմիզ էվլէլ վէ աիւըր, պի-
զիմ իշիւն հագիգաթը էպէտիյէի սէմա-
վիյէնին խագինէսի, ախլագըն, սիյրէթին
թալիմկեահը, բիւշու ու քէմալաթըն
տէրսիւանէսի տիր: Բիլիսէ Ս. Աւեսարա-
նըն իլհամաթը սայէսինտէ, վէզայիֆի
ինսանիյէլի թարիֆ, գալպլէրի ֆէզաիլ իլէ
թէղէին էյլէտիլի կիպի պիւթիւն էվլատը
վսթանը իրթիպաթը միլլիյէ իլէ պիրի-
պիրլէրինէ հալգապէնա գըլար, վէ ալէլ-

խուսուս էճնէպիւնէր ճանիպինսէն քիլիսէ-
միզ նամըյլէ մարուֆ միլլէթիմիզին ալէմի
մէտէնիյէթ վէ սիյասիյէթաէ իհրազը
մէվզը էյլէմէսինէ մէտար օլուր :

Պաշգա պիր սիւալ : Բիլիսէ էմրի նէ-
ճաթտա միւքէլլէֆ օլտուղու խըտմէթի
թէմամէն վէ պիհագգին իֆա էտէպիլմէք
իչիւն գուվլէի մաթլուպէյի հայլիզ մի
տիր : Պիթարաֆանէ օլարագ պու սիւալա
մաէթթէէսիւֆ սուպութի — հասսասա-
կան — պիր ճէվապ վէրէմէյիպ , աքսի
հալինի իթիրաֆա մէճպուր պուլունմըչըզ :
Շէօյլէ քի , Բիլիսէ բուհանի մէմուրլարընըն
աճզ ու իհմալաթը , ճէհլ վէ սուի իս-
թիմալաթը երիզիւնտէն , բուհանի ուլփի-
յէթ ու բիֆաթընտան թէնէզղիւ վէ
թէզէլզիւլ էթմիշ տիր , վէ օլ հալ իլէ
ճէմաաթըն հէր սընֆը իզգէրինտէ իճրաի
նուֆուզ էթմէքտէն , վէ ֆագրը մա-
նէվիսի հասէպիյլէ բուհլարըն զըտաւընը
թէհիյէ էյլէմէքտէն աճիզ պուլունմըչ տըր :
Բուհ՝ եանի իման թէնուզպուս , մատտէ
վէ ալին թէճէսսիւմ էթմիշ տիր . էսաս ,
ճէվէր պէրթարաֆ վէ ատաթլա իթթիֆա
էտիլմիշ , մէյվէր ետփրագլար արասընտա
մէսթուր վէ խազինէ՝ թիւրապ ալթընտու
մէտֆուն պուլունմըչ տըր : Պու հալը թէ-
տէննիյաթը կէօրիւպ տէ՝ տիլխուն օլմամագ
գապլի մի տիր : « Ողորմիմ ինզ , եկեղեցի
Հայասսանէայց , իւրթնացեալ ի քարե-
գարդուքենէ քեմիլն ... : Այ ճեաալեմ
գքանաւոր հօս քո ի վայրի դաշարոյ եւ
առջուրս հանգստեալս ստժեսուր , ալլցըր-
ուեալս անապասաց եւ գահալիթու-
քեանց : » (Մովսէս Խորենացի) : Խորենա-
ցի Հայասսանէայց քիլիսէնին մինպէրինին
պէլաղէթի վազտան մահրումիյէթինի , ա-
նըն բուհանի սիւրիսինին չէօլլէրտէ թար
ու մար հալի փէրուչանիսինի կէօրիւր
վէ ֆէրեաա էաէր : Պիզ տախի չու զէման-
տա քիլիսէնին գալպէրին էն տէրինէրինէ
թէէսիր էտէն , բուհլարը ճէլպ ու ճէլպ ,

ֆիքրէրի թէնվիր , նիհայէթ իւլ էմր ,
ինսանլարը թէրֆի էտէն խասսալարտան
մահրումիյէթինի քէմալը էաէֆ իլէ իթի-
րաֆա մէճպուր պուլունմըչըզ : Հագիգա-
թէն մինպէր զիյնէթինտէն իւրեան հէր
չէյ ինթիզամընտան մահրում , վէ չու հալ-
տէ քիլիսէ միւհթաճը իալահաթ օլտուղու
հէր էհլի վիճտան ինսիսէն նիւմայան պու-
լունմըչ տըր :

Բիլիսէնին իսլահաթը մաթլուպէսի նէ՞
եօլտա վէ նէ՞ տէրէճէ միւմքին օլապիլիր .
սիւալընա ճէվապըմըչ : Իլք տէֆա մէվ-
գիի իճրայէ գօնուլապիլէճէք մատտէլէր :

1. Մինպէրի իսլահ , նաղմէյի (երա-
ժըջոռթիւն) թէվհիտ , եանի հէմուսուլ ,
պիր թարզ եափմագ , թէզըննաթը , եանի
թաալիր վէ սաիրէ , ֆէննի նէֆիսէ վէ
զէվգի հատիտէ մուվաֆըզ հալէ իֆրազ
էթմէլի :

2. Իպատէթի ումու միյէտէ (ժամաւա-
ցուքիւն) թէնսիգաթը միւնտսիպէ իճրա
էթմէլի :

3. Ային ու ատաթը (ծխաւկան կարգ)
իլթիտար էթմէլի . վէ զարուրի օլմայանը
իլզա էթմէլի :

4. Բուհանի մէմուրլար հագգընտա
մին էլ գատիմ եափըլըպ չօգտան իճրա-
տան սագիթ գանուլարըն եէրինէ զէման
ու հալէ մուվաֆըզ , վագիֆէլէրինի թալին
ու թահտիտ վէ մէսուլարը թէճգիյէ է-
տէր եէնի գանուլար վագ , վէ մէսուլար
հագգընտա ահրեալը գանուլը պիւա իս-
թիսնա իճրա էթմէլի :

5. Քահաւաշարըն վէ աշխարհալան-
լարըն իզտիվաճ մէսէլէսի հագգընտա զէ-
մանըմըչըն իճապընճա թաաիլաթը լազը-
մէլի թէրթիպ վէ իճրա էթմէլի : Աւորն
թէրազգըյաթը ֆիքրիյէ , զէվիյէ վէ
մէտէնիյէսի , խալզըն մէնաֆիի բուհա-
նիյէսի վէ հուգուզը պէչէրիյէսի , քիլի-
սէնին իսթիֆատէի մանէվիյէսի մարուզ
իսլահաթը զարուրի գըլմըչ տըր :

ԿԻՔ ՕՆՈՒ ԵՆՆԻ ԶԷՐԻ ԱՂԱՍՈՐՆԱ ԱՆԼԱՅ

ՏՕԳ. Ա. Ս. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Վագթըյա գարնըն պիրի օղլունուն ֆէնալըզլարնտան թաճիզ օլուպ, Եէնի Զէրի աղանընա անը չէքլա էյլէր: Աղա առէմէրինէ՝ տէրհալ կիտիպ, օղլանը պաղլայ կէթիրմէլէրինի էմր էտէր: Գարը օղլունուն կէօթէրմէք՝ վէ թէսլիմ էթմէք իչիւն Եօլա տիշիւպ պէրապէր կիտէր իսէ տէ, աղանըն հէյպէթլու չէհրէսի, Եէնի Զէրիլէրին զալիմլիյի, սօփալար, սիւհալար գալպինէ էօյլէ թէէսիւր էյլէր քի՝ անտէ վալիտէ չէֆգաթը զալիպ կէլէրէք օղլունը թէսլիմ էթմէմէյէ գարար վէրիւր: Վէ քէնտի քէնտինի Եէնի Զէրիլէրին զաղա պընտան գուրթարմագ իչիւն Եօլտա ըստթ կէլտիքլէրի պիր տէլիգանլըյը, «Իշթէ օղլում պու տըր», տէյու կէօթէրիւր: Հէման տէլիգանլըյը թուրթուպ տէօյէրէք սէօյէրէք աղանըն հուզուրունա կէթիրիւրլէր: Պու կէնճ հէր նէ գատար տա «Պու գարը պէնիմ անամ տէյիլ, վալիտէմ վէֆաթ էտէլի 7 սէնէ օլտու», տէյու իտտաա վէ ըիճա էյլէր իսէ տէ, աղա տահա զիյատէ զաղապլանըպ՝ «Վալ անասընը տա ինքեար էտիօր», տէյու անա 10 գաթ չէսիտ տայագլար չէքէր վէ անասընը արգասընա ալըպ կէօթիրէրէք էվէ կիթմէսինի էմր էյլէր: Պիշարէ տէլիգանլը՝ գարը օմուզունտա սօգապտա կիտէր իքէն պիր տօսթը անա թէսատիւֆ էտիպ, «Նէ օ Ահմէտ, պու գարը քի՝մ», տէյու սօրընճա «Անամ տըր» տէյու ճէվապ վէրիւր: Տօսթու, «Նէ՝ սէօյլէյօրսըն, վալիտէն էօլէլի 7 սէնէ օլտու» տէտիյինտէ... տէլիգանլը «Կիք օնու Եէնի Զէրի աղասընա աւնլար» տէյիպ Եօլունա տէվամ էյլէր: Պու տէֆա Պուլլար զաղէթալարընըն Եազտըղընը օգուտուղումաա պու հիքեայէ խաթըրմա կէլտի, վէ տիշիւնտիւմ քի՝ պիզ էրմէնիլէրին հալի պու տէլիգանլընըն հալինտէն հիշ ֆարգըլը տէյիլ տիր: Պի-

ղիմ օլմայան գապահաթլար իչիւն տայագ էէրիզ, վէ սէպէպ օլանլարը տա օմուզունմուզտա կէօթիրմէյէ մէճպուր օլուրըզ: Նէ՝ իմիշ՝ պիր էրմէնի Պուլլարիտաա պօմպա Եափըպ Պագույա կէօնտէրիւր իքէն թուրթուլըյը, Դաշնակցակալանլար չօգ խաթալար էթմիշէր իմիշ, ժինէվտէրի պիւրօտան պիր թահիրաթը ումումիյէ չըգարըպ մէտէնի աիւնեայա Բուսիա հիւքիւմէթինի չէքլա էթմիշէր իմիշ, Դաշնակցակալանլար Պուլլար իւնսիւրիւնիւ մահվ էթմէք խաթէյէն պիր գօմլիթէյէ իլթիհագ էթմիշէր, պու սէպէպտէն Պուլլար հիւքիւմէթի էրմէնիլէրէ գափուլարընը գափայաճագ իմիշ: Աթէշ վէ գըլըճտան գալան պինլէրճէ պիշարէկեանա աղուշունու աշան վէ անլէրէ մէլճա, թէայիւշ վասըթալարը վէ մէվգի իհսան էյլէյէն օլմիւպարէք հիւրի տիյար արթըզ օլ միւսաֆիրփէրվէրիքտէն իմթինա էտիպ Բուսիանիա կիպի նամէրա օլաճագ իմիշ: Իսթէտիյինիզ գատար պաղըրընըզ, ֆէրեատ էտինիզ: «Պիզիմ խապէրիմիզ Եօգ, պօմպաճըլար պիզիմ տէյիլ, ժինէվ պիւրօր էրմէնիլէրին մէքքէգի տէյիլ տիր:» Աղա օնու աւնլարագ, ճալաղլու Եէրսիւն: Սօնրա տա «Վալիտէմ» տէյու արգալարսըն: Բուսիատաքի էրմէլէրին հալինէ պաղընըզ: Հիւքիւմէթին էմիլիյէթի տէլպ օլուր, իշ վէ թիճարէթինտէ մէշլուլ էհալի, ալէլսուսուս միւթէալլէմ թագըմը թէատտի վէ իշքէնճէլէրէ հէտէֆ օլուր: Գաֆգատիտաա շուրիշ պաշլար, Թաթարլար հիւճիւմ էյլէր, գան տէքիւլիւր, մահպուսըր, սիւրկիւնլէր չօղալըր: սէպէպ՝ էրմէնի Կուսակցակալանլար օրատաքի ինղիլապ թարաֆտարանընա իլթիհագ էտիյօլար իմիշ, Բուսիանըն խաթմէտիյի հարաքէթլէրտէ պուլունույօրլար իմիշ: Ինսաֆ էտինիզ, օ պէշ օն քիմսէ Երմէնի միլլէթի տէյիլ տիր: Պիզ պիլիւրիզ քի, Բուսիայա գարըլը թէքլիւ աթմագ համագաթ տըր, պիզ պիլիւրիզ քի

Ապտիւլ Համիտին մէզալիմինէ գարչը պի-
հագգըն էվրօփայա էթտիյիմիզ ֆեր-
եատլարա, վէ Բուսիանն Ֆինլանտիայը-
լարա, Լէհէրէ, Թաթարլարա, Եէհուտի-
լէրէ օլան մուամէլէսինէ սէս չըգարմայան
էվրօփա, Ժընէվ պիւրօսընն քեաղըտ
փարչարընը քիւֆէյէ աթաճագ. վէ նէ-
թիճէսի պիզէ ֆէնա օլաճագ տըր, պիզիմ
սէյիլ տիր, «Անամըզ եօգ տըր:» Մնու
ֆէթէրսպօրկտաքի աղայա անլաթ:

Ապտիւլ Համիտ տէվրինսէ չէքտիքլէ-
րիմիզ նէ իտի. թիճարէթ գօլլարըմըզ
պաղլանըր, հէր պիրիմիզ օլտուղումուզ
եէրտէ գալապէնա օլուրըզ: Էրպապը
ֆիքը վէ հայսիյէթ օլանլարըմըզ հապս օ-
լուրըզ, կեահտա պիր մէմլէքէթին
պիր պաշընտան օլ պիր պաշընա գա-
տար օն պինլէրճէմիզ թէլէֆ էտիլի-
րիզ, պագգալըմըզ ապտալ օլուր, օ-
ճագլարըմըզ սէճնէր, սէպէպ պիր թա-
գըմ ճիւհէլա պիր եէրտէ չէթէ թէշքիլ
էթմիշլէր, Ինկիլթէրտա իսլահաթ լաիհաթը
եափըյօր իմիշ, Բուսիանն խօշունա կէլ-
մէմիշ, Միւսիւ նէլիտօֆ իլէ Սըր Ֆիլիպ
Գուրրի զափլա էթմիշ: Իսթէտիյին գա-
տար նիտա էյլէ քի, «Խապէրիմիզ եօգ,
պիզ եալիմաղըզ, տույմատըզ, պիզ օլա
օլա ճանըմըզըն, մալիմիզին, ըրզըմըզըն
մուհաֆազաընը իսթէյօրըզ, պունլար պի-
զիմ սէյիլ, պիզիմ վալիտէմիզ եօգ:»

Կեահտա պիր սիւրիւ սիւրիւ թօփլա-
նըպ հապս էտիլիւր իտիք, այլար սէնէլէր
իլէ եաթար իտիք, իւսիլէ պիր չօգ փա-
րալար վէրիւր իտիք, չիւնքի Փարիզտէ,
Մըստա եա Պուլղարիտա պիր չէյ եա-
ղըմըզ, պիր վագըա զուհուր էթմիշ տիր:
Պիլիւրիմ էօյլէլէր քի, այլար իլէ մահպուս
օլմուշ վէ նի՛չիւն մահպուս օլտուղունու
պիլմէզ իտի: Պիր քիմսէ՝ Սուրք Յարու-
թիւն լուղէթի եէվմ իւլ գըյամ սէյու
թէրճէմէ օլունտուղու իչիւն 9 այ եաթմըշ
իտի, տիկէրի «Ասէնի (Ասէն պօղաղը)

առչել ստակնիս հուսաւ» իպարէսի,
«Վագթըար հուղուրունտա գուվվէ ի մա-
լիյէտէն մահրում գալտըզ,» տէյու թէր-
ճէմէ օլունտուղու իչիւն, օլ պիրի՝ քէն-
տինէ էլպիսէ մօտալարը զագէթասը կէլ-
տիյի իչիւն ալթըշար այ եաթարլար, էր-
պապը ֆէսատտան օլմագ իւզրէ: Տէրտ-
լէրինի նաղայա տնլատամատըր:

Էնճամ մէշրութիյէթ կէլտի, Մարտ
31 եէթիշտի, իրթիճա օլտու, եինէ գա-
պահաթը պիզ օլտուզ, տալաղը պիզ
եէտիք:

Համլերաշիսկան Ժողովա Փրօթէս-
թանլար թարաֆընտան իքի աղա կիտէր
վէ րէսմէն ալագայա կիրէր, ումում Փրօ-
թէսթանլար նամընա սէօյլէր, նամըզտլէր
թագտիմ էյլէր, միւտավէլէ ի էֆքեար
էյլէր: Վա՛յ օլ Փրօթէսթանա քի, գալգըպ
քի՛մին թարաֆընտան, հա՛նկը Փրօթէս-
թանլար, հա՛նկը հէյէթ, հա՛նկը մէճլիս
վէ հա՛նկը միւրթիւն թարաֆընտան կիթ-
միշլէր տէյու սիւալա ճիւրաթ էյլէսին,
էօթէտէ աղա հազըր տըր. «Սո՛ւս անանը՝
տա մը ինքեար էտիյօրըն,» տէյու զգոռանիֆ
վէ զագապ իլէ պաշընա էնէր: Չօճուգլու-
ղունտան պէրու նէ գապահաթըլարըն վար
իսէ օնլարը տա իւզէրինէ սալտըրըր: Գի-
լիսէ թէշքիլ էթտիյին, սէնին տէտէնին
տէ քէնտի տէտէսինէ իթալէ ի իտան էթ-
տիյի, գայն վալիտէնին տէ մէլիանէնին
գափուսընա պագտըզը, տահա նէ վար նէ
եօգ օրթայա տէօքիւլիւր: Սիւքիւթ էթ
պիրատէր, «Անամըզ տըր, պաշըմըզ իւ-
զէրինտէ եէրի վար,» տէ պիթիւր:

Ձէվմըլը միլլէթ, նէ՛ վագթա գատար
չապալայաճագըն, պու ինքեար վէ չապա-
լայըլարըն իլէ ֆագըա տայագ եէյօրըն:
Աղանըն զագապընը թահրիք էտիյօրըն,
եա տիւնեատա կէօրիւնմէ, եօգ իսէ հէր
քիմի քի, վալիտէն տիր տէրլէր իսէ հէման
օմուղլամայա պագ:

ՐՈՒՅԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՄԷԶԱՐ ՊԱՇԸՆՏԱ

— Իւմիտի օլմայարագ ֆիղան էտէնլէր տուրմայարագ ֆիղան էթսինլէր : Զիֆթճի թօխումու եէրէ սաչար իքէն աղլամազ, անը թէքրարէն վէ զիյատէսիլլէ էլտէ էտէճէլինի մէմուլ էտէր : Իմանտա վէֆաթ էթմիշ օլան աօսթլարմըզ իչին պիլ տէ հէման ալնի իւմիտէ մալիք իզ :

— Անլէր պիզաէն ալըլըլըլար : Անլէր իլէ պիզիմ արամըզտա պիր ֆիէրտէ չէքիլիր : Փէրտէնին արգասընա կէչտիքլէրինտէ անլէր պիզիմ պիլմէտիլմիլ շէյլէրէ թէսա-տիւֆ էտէրլէր : Լաքին Օ պիլըր, վէ անլէր անըն աըլըլար, օ քի, անլէրի խալզ էթտի, վէ անլէր իչին էօլիւպ զըյամ էթտի : Թէսէլլիճի Քրիստոս անլէրի պիլըր վէ խայալ օլունմազ թարիզլէր իլէ օ քէն-տինինքիլէրի պուլուր : Ֆիղան էտէրիլ, լաքին կէօզ եաչլարմըզտա աճըլըզ եօզ տըր : Աղլարըզ, լաքին տուամըզը կէօզ եաչլարմըզա գաթարըզ :

— Պիզ պուրտտա իւլալար կէօրիւյօրըզ, անլէր իսէ օրտտա ույանմըշ աըլըլար : Պուրտտա պիզիմ րահաթմըզը մախուֆ խայալար իխլալ էտիյօր, վէ տիքէն վէ խաչազլար եօլտա ալազլարմըզը եարա-լայօր, Եինէ տէ պիլ սէվիլիլիլէրիմիլ իչին ֆիղան էտիյօրըզ : Պէյ, զ թաթմըն էթրաֆընտա պուլունան օ միպարէք բուհ-լար իչին պիհուտէ եէրտէ կէօզ եաչր տէօքէրիլ : Պիզ անլէրէ «էօլմիշ տիրլէր» տէյօրըզ, հայպու քի ալ հայաթտա օ-լանլար անլէր տիրլէր :

— Քէմալը իթթիլա իլէ Ալահտա եաչա-մըշ օլան պիրիսի իչին Ալահտան ալըլը-մազ իւքեանսըզ տըր : Ալահա մուհապ-պէթ իլէ րապթ օլունմըշ օլան պիրիսի ի-չին օլ մուհապպէթտէն գաթ էտիլիպ հիչիլէ եա խարապիլէթէ մահքիւմ օլմազ զայրի գապիլի իտրաք տըր : Անըն Ալահ

հազգընտաքի տաիմի վէ մութլազ հիսսի անտէ էօլիւմսիլլիլէ տաիր պիր գաթի հիսսի գանաաթ մէյտանա կէթիրմիշ տիր : Պէյլլէ պիրինտէն մէզարտան էօթէտէքի հայաթ իչին ապա չիւպհէ էթմէտիլինին սէպէպինի սօրսագ՝ ալաճաղըմըզ ճէվապ չու-տըր քի, «էպէտէն հայյ վէ էպէտէն սէ-վէն Ալահըն մէվճուտիլէթինէ, չիւպհէ էթմէսի իմքեանսըզ տըր :»

Շախսի էօլիւմսիլլիլէ իման չախսի Ալահա իման կիպի տիր : Օ հէմ աղլի պիր գանըշ տըր, հէմ տէ պունտան զի-յատէ օլարագ, հայաթը ինսանիլէտէ ֆաիլ պիր էսաօ (սկզբունք) տըր :

ՏՈՒՆ

էօլիլէրին տէյլլ, տիրլէրին Ալահը օլան եա՝ միւթէալ Բապպ, Քրիստոսըն էօլիւմ իւղէրինէ օլան զալէօլէսինի քէմալը մէսէրէթ իլէ պիքը էտէրիլ : Անըն վա-սթաթըլլէ պիզի կէօրինմէզ, մախուֆ էսարէթ պէնտիլիլտէն իսէլաա էթմիշ օլ-տուղուն, վէ պու աաթի վէ ճիւմանի նէս-նէլէրտէ էօլիւմսիլլ ճանլար մէյտանա կէ-թիրիպ անլէրի իլահի միւշարէթէ տալէթ իթտիլին, վէ անլէրի սէմալիլաթտա է-պէտէն իւքեան էթմէյէ չալըշտըզըն իչին սէնի թուգիմ ու իմէքիմ էտէրիլ : Սէնին պիզի իսէլաա էտէն մուհապպէթին պիզէ զալէթլէ զըյմէթլի տիր : Շու զէմինի հո-յաթտա մալիք օլտուղումալ նար պիզէ զըյմէթլի տիր : Վատլարըն վի կէլճէքտէ նաիլ օլաճաղըմըզ տահա էյի էօմրտէն տօլայը պիզտէ մէվճուտ օլան իմալիլը զըյմէթլի տիրլէր : Իհ ալ էյլէ քի, Քրիս-տոսուն բուհու զանիմէթլէ պիզտէ տալին օլտուն, թա քի, էպէտի մէսքէնտէ պու-լունան միպարէք գալարընտաքի չու իթիմաա պիզտէ տալի մէվճուտ օլ-տուն, եանի «Պանա իման էտէն էօլմիշ օլտա պիլէ հայաթտա օլաճաղ տըր, վէ հէր հայաթտա օլուպ պանա իման էտէն իլէլ էպէտ էօլմէյէճէք տիր :» Ամին :

ՅՈՐԴԱՆԻ ԵՕՍՐԻՒՆՏԵՆ ՏԵՐՍԼԵՐ

«Այս միտքն ի համարման գաղափարն պիտի քաջից
կրթիչին հիմն թիւր»

ԵՐԵՎԱՆ 27, 61

Յորդան էօսրիւնտէն պիր չօգ ֆարտէլի
տէրալէր էօյրէնէպիլիւրիլ:

Յորդան զալէթ զէնկին պիր առէմ օլ-
մասը անըն փաք գալպ իլէ եաշամասընա
մանի օլմատը: Օ տահմա Ալլահտան գօր-
գար վէ չէրրաէն իծթինապ էտէր իտի:
Հէր սապահ գալգըպ Բապպա միւհրադա-
լարընը թագաթիմ էտէր իտի: Նէ չօգ զէն-
կինլէր պուռնըն իքիսինի տէ իհմալ էտէր-
լէր, քէնտի իլահլարընը քէնտի գարնլա-
ընտա թաշըրլար վէ փուլթիքէթիլթիք օ-
լան թամաքեարըրգտան թուլթուլուպ սէր-
վէթէ էսիր օլուրլար: Հալպուքի, հագիդի
զէնկին փաք գալպ իլէ եաշայապիլիլ վէ
զէնկինլիք փաք հայաթա մանի տէյիլ տիր:

Յորդ պիլիւն զէնկինլիլիլիլ զայիպ էտիպ
հէր չէյաէն մահրում գալթըրընտա, ճիւպ-
պէսինի երթթըպ սաշլարընը քէստի վէ
«Ալլախտէմտէն չըպլագ սօղտում վէ չըպ-
լագ կիտէճէյիլմ, Բապպ վէրտի, Բապպ
ալթըր, Բապպըն իսմի միւպարէք օլտուն»,
տէտի, պուռնըն ճիւմլէթինտէ օ կիւնահ էթ-
մէտիլ էվլէթ, ֆագիլիլթ տալիս փաք զամիր
իլէ եաշամագլըղա մանի տէյիլ տիր:

Յորդ օն սէվկիլիլ էվլատընըն էօ-
լիւմ իսպաքիլիլ ալթըրընտա, Ալլահըն ա-
լէյիլտէ սէֆիհանէ սէօլլէմէտի: Նէ չօգ-
լար պիր տանէ պիլէ սէվկիլիլլէրինի զա-
յիպ էթսէլէր Բապպա գարըն չիքայէթ-
լէրտէ պուլունուրլար վէ չօգ քէրրէ սէ-
ֆիհանէ Բապպա գարըն քիւֆի էտէրճէսինէ
սէօղլէրտէ պուլունուրլար: էվլէթ, միւմին
իլիւն էօլիւմ տալիս փաք գալպ իլէ եա-
շամասընա պիր մանիլէ տէյիլ տիր:

Յորդն թէճրիպէլէրի իլէրի կէթիլիլիլ-
լիւպ վիւճուտու ֆէնա չըպան վէ եարա-
լարա տօլտուղունտա պիլէ, «Ալլահըն է-
լինտէն նիմէթի գապուլ էտիպ տէ պէլայը
դապուլ էթմէյէյիլմ մի», տէտի: Նէ չօգ-

լար ճիւղի պիր իսպաթալըղա տիւչար օլ-
տուգլարընտա Ալլահա գարըն չիքայէթէ
պաշլարլար վէ հաթթա պաղըրար քէնտի
քէնտիլէրէ սու ի գատտ էտիպ հայաթլա-
ընա իսթամ վէրմէք իսթէրլէր: Էն եիւք-
սէք սիրէթ սահիպի զաթլար միւտտէթ ի
էօմրլէրինտէ գալպլէրի փաք օլան զաթլար
օլմուշ ալթըրար: էվլէթ, սըհէթին գըյ-
մէթինի պիլլէլիլմ, ֆագաթ իսպաթալըղ-
լարտա պիլէ տուտագլարըմը Ալլահա
գարըն կիւնահ էթմէսին:

Յորդ «Միւտտէթ ի էօմրիւմտէ գալպիւմ
պէնի թայիպ էթմէյէճէք տիր», տէյօր:
Ատէմլէր չօգ տէֆա էօմրլէրինին ֆիլան
պիր միւտտէթինտէ եա ֆիլան պիր զէ-
մանտա էյի օլուրլար: Ֆագաթ Յորդ պիլզէ
կէօթլէրիյօր քի, էօմրիւմիւղիւն հիլ պիր
միւտտէթինտէ գալպիմիլին թայիպ էտէ-
ճէյիլ ալթըրտէ պուլունմամալըրը: էվլէթ,
էն եիւքսէք հայաթլար պօյտան պօյա, չօ-
ճուղլուգտան իսթիյարըղա գատար, տօ-
ղուչտան էօլիւմ գատար փաք օլան հա-
յաթլար տիր:

Յորդ «Գալպիւմ պէնի թայիպ էթմէ-
յէճէք տիր», տէյօր: Պիր էօմր, պիր գա-
րէր ի գաթի, իրատէթ, սէպաթ, եիւքսէք
պիր միւլէք կէօթլէրիյօր: Պիլա շարթ Ալ-
լահա թէսիլմիլէթ: Նէ չօգլարըմը փաք
գալպ սաղլամագ իլիւն չօգ շարթլար կէօթ-
լէրիլիլ, ֆագաթ նէֆսին պիւպիլիլիւն
մալլուպ օլմասը կէրէք տիր:

Յորդն հայաթընա Բապպըն նէզարէթ
էթմէքտէ իտիլինի կէօրիյօրը: Անըն էօմ-
րիւ Ալլահըն իտարէսի ալթընտա իտի, վէ
Բապպ չէյթանա տէտի, «Գուլում Յորդա
տիգգաթ իլէ պագաթըն մը, զէմինտէ անըն
կիպի քեամիլ պիր առէմ եօգ տըր, սէն
հէր նէ գատար չիւպհէսիլ անը հէլաք
էթմէյէ շալըշտըն իսէ տէ, օ հալա քէմա-
լինտէ սապիթ տիր:» Պիլա չիւպհէ տտէ-
մին էօմրիւնի Ալլահ իտարէ էտիյօր, հաթ-
թա չէյթանըն թէճրիպէլէրինտէն պիլէ ա-

նրն մալիւմաթը վար, անտէն ըռխսաթ ալընմըջ տըր: Իմտի թէճըրպէլէր վէ է-լէմէր կէլիւր իսէ իմանըմըջ սարսըլմասըն, չիւնքի Բապպըն նէզարէթի ալթընտայըլ: Էվվէթ, պաշը պօշ պիր ալէմտէ Եաշամա-յօրըլ, պիղի կէօրէն պիր կէօլ վէ իտարէ էտէն գուվվէթի պիր էլ վար տըր:

Լաքին Յօրըն միւզայաղալարընտա Ալ-լահա տաիմա սաարգ գալմասը պիր միւ-քեաֆաթա նաիլ օլմագըլըգ արզուստընտան տէյիլ իտի: Հէր նէ գասար սօնրա էվ-վէլքինին իքի միսլի միւքեաֆաթա նաիլ օլտու իսէ տէ, մուճիպի սըրֆ քէնտի գա-նըլը վէ հիսսիյաթը իտի: Փարզ տուլը-սու քէնտինճէ պիր իմթիյաղ իտի: «Եա-րապպ, սէնին հազգընտա գուլսգ իլէ խապէր ալմըջ իտիմ, չիմտի իսէ կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ: Պու էճլտէն քէնտիմտէն իսթիքրահ էտիպ թօփրաղ վէ քիւլտէ թէվպէ էտէրիւմ:» Էվվէթ, չօզլար պու տիւնեասա եա ախրէթտէ միւքեաֆաթա նաիլ օլմագ իչիւն էյի օլտուլար, պու տօղ-րու մէպտէ տէյիլ տիր, էյի օլմալը վէ էյիլիք էթմէլի, էյիլիք էյի օլտուլու ի-չիւն միւքեաֆաթ թապիի պիր նէթիճէ տիր:

Յօր՝ քէնտի գարըսընը վէ իւշ տօթ-լարընը թէֆճիւր էտիյօր, զէվճէսի անա խիթապէն՝ «Տահա քէմալինտէ սապիթ պուլունույօրմըսըն, Ալլահա քիւֆի էտիպ վէֆաթ էյլէ,» տէտի: Տօթլարը «Պու պէլալար սէնին կիւնահընըն նէթիճէսի տիր,» տէյու անը թալիպ էթտիքլէրինտէ անլէրէ մուխալէֆէթ էտիպ Բապպա թէս-լիւմ օլտու, նիչէլէր իսէ աղ եա չօգ էթ-րաֆլարընտան թապիիգ օլունտու գլարըն-տա տէրաղապ իման վէ իւմիս զաիֆիլ-յինէ տիւչէրլէր: Էվվէթ, հիչ պիր խա-րիճի թաղիիգ պիղի փաք գալպտէն ալըր-մամալը տըր:

Նիհայէթ քէնտի թէճըրպէլի զաթիյէսի իլէ իսպաթ էտէրէք կէօթէրտի քի ատէ-

մին տէրուինտէ պիր մէհքէմէ վար վէ գալպ անըն հաքիմի հալինտէ տուրույօր: Հէր ատէմին գալպի ամէլինէ կէօրէ հիւքմ էտէր, էյէր պիր քիմսէ պու հաքիմին սէ-սինի իչիթմէյօր եա տույֆայօր իսէ, զանն էթմէսին քի էօյլէ պիր շէյ եօպ տըր, իլ-լա իչէրիքի արզուլարը վէ տիշարըքի շա-մաթալար օնու մուվազգաթէն սէթը է-տիյօրլար: Իմտի քեաշքի հէր պիրիմիլ Յօր իլէ պէրապէր «Պիթիւն միւտտէթ ի էօմրիւմտէ գալպիւմ պէնի թալիպ էթմէ-յէճէք տիր,» տէյէպիլէ էտիք: Էվվէթ, «Պունա պինսէն հէր վազթ Ալլահըն վէ ինտանլարըն ինտինտէ խալիս զամիւրէ մա-լիք օլմայա ճէհտ էտէճէլիւմ:» Ամին:

ՆԻԻ ԵՕՐԳ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ԹԷԼՅԵՏԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

Մ Ա Ն Պ Ա Տ Տ Ե Ս Ա Լ Ի Վ

9.

Բանիէրօ միօրէնա շէհրինէ Եազլաշմըջ խալ: Չօգ կէչմէզտէն պու ալէվտէն ալըրլաճաղընը տիւչիւնիւյօր խալ: Երուսաղէմտէ պուլունան վէ ֆիթիւնաթ պէրկիւզարալըր իլէ սօլաուր-մուշ խալի չատըրը, հալա Պաղէստինտէ պու-լունապտա օլան ճէսուր սաքէրլէրի վէ պու-սաքէրլէրին՝ էօնտէ Բանիէրօ օլարսագ թէքրար մուհարէպէ էթմէյէ պուշլալպ քէնտիլէրէ Եէնի գալպէլէր վէ շէրէֆ գազանսլրմասընը արզու-լիլ պէքլէմէքտէ պուլունտուգլարընը թէֆէք-րիւր էտիյօր խալ: Փազաթ պու շէյլէր հազ-զընտա տիւչիւնմէքտէն պիր սէֆա հիսս էթմէ-յիպ, պիլաքս պու Եօլտա քէնտի միւթալա-լարը պիր տիկէր ճիհէթէ շէվրիտիյինի տէրք էտիյօր իտի: Տիկէր թարաֆսան քէնտինին Ե-րուսաղէմտէն ալըրլալըր զէմանտա օլաուլուն-տան ֆարգը պիր աաէմ խալիլինի տէ հիսս է-տիյօր խալ: Էլինտէ պիր մոււմ ալէվի պուլու-նարագ Եօճուլուգ էթմէսի քէնտինի սուլհիւր-վէր, ագիլ վէ մէրհամէթի քիմսէլէրտէն խօշ-նուտ օլմագ վէ վահչի վէ մուհարրիպ քիմսէ-լէրտէն նէֆրէթ էթմէյէ ալըշտըրմըջ խալ: Ս քէնտի խանէլէրինտէ լահաթ լահաթ իչլէյէն աաէմէլէր հազգընտա տիւչիւնմէքտէն սաաաթթ հիսս էտէր խալ, վէ քէնտինէ էօյլէ կէլիւր խալ

քի, Ֆյորէնստէքի տիւքքեանընա կիտիպ օրա-
տա կիւղէյ ֆէննի էսէրլէր իլէ մէշղուլ օլտա
տանա էյի օլուր: Մէրգուլ քէնտի քէնտինէ
«Ֆիլիսաֆիգէ ալէվ պէնի եէնիտէն խալգ էթմիշ,
պէնի եէնի պիր տտէմ էթմիշ տիր» տէյու տիւ-
շիւնտիւ:

Բանիէրօ Ֆյորէնսէ եէթիշտիյնտէ վագթ
Ջատիկ հաֆթասը խտի, մէրգուլ տթա թէրս
պինմիշ, վէ գալիտալընը եիւղիւնէ աշաղը չէք-
միշ վէ կանար մուլ էլինտէ օլարագ չէնր գա-
փուսուստան կիրէր իքէն, պիր տիլէնճի րտաթ
կէլիպ եինէ «Փա՛ջօ, փա՛ջօ» տէյու նիտա էյլէ-
տի: Պուշուռն իւղէրինէ էօթէտէն տիկէր պիր
հայլալ, վէ տանա պաշգա պիր չօճուգ «Փա՛ջօ,
փա՛ջօ» տէյու նիտա էթմէյէ պաշլատըլար:

Լաքին պու՝ Բանիէրօնըն ալընըն իսիյի պիր
չէյ խտի, վէ պու չէյլէրէ գուլագ ասմայօր կի-
պի կէօրիւնէէք եօլունա տէվտմ էթտի իսէ
տէ, պու չափգընար պու գատարը իլէ իքթիֆա
էթմէյէէք ալէվի սէօնտիւրմէյէ չալըշտըլար:
Բանիէրօ ալէվի եօգարը թուլթարագ այնի վա-
գըթտա տնէրին էլինտէն գուրթուլմագ իւղրէ
աթընը չապուգ սիւրմէյէ պաշլատը: Պուշար
իսէ անըն արար սըրա գօշարագ ալէվի սէօն-
տիւրմէք իչիւն հէր էլլէրինտէն կէլէնի եափաւ-
լար: Բանիէրօ ալէվի մուհաֆազա էթմէք իչիւն
չալըշտըգճա տնէր տանա վիյատէ գըղըշտըլար:
Պիր պիրինին օմուղունա սըչլալըլ չըգարագ
իւֆիւրաիւլէր, չափգալարընը ալէվէ տօլրու
աթտըլար: Պէրէքէթ վէրտին քի, անլէր փէք
չօգ օլուպ, եէքտիկէրինին այագլարընա տօլաշ-
տըղլարընտան ալէվի սէօնտիւրմէյէ մուլտաֆֆագ
օլամտըլար: Սօգազտա պէօյիւք պիր այոյ թօի-
լանմիշ խտի: Չօգլար փէնճէրէտէն պագըպ կիւ-
լիւօլըլար խտի: Հիշ պիր քիմսէ՝ չու մուլ ա-
լէվինի մուհաֆազա էթմէյէ չալըշտն տիվանէյէ
իշթիրաքը հիտ իպրագ էթմէտի: Քիլիսէ վագ-
թը օլուպ փէք չօգլար պաշարագա կիտիօրլար
խտի: Լաքին անլէր տէ սուրուպ կիւլիւօլըլար
խտի: Պուշուռն իւղէրինէ Բանիէրէ ալէվի մուհա-
ֆազա էյլէմէք իչիւն էյէրին օրթասընտա
այագտա տուրտու: Պաշըլը տիւշիւշ օլմալլէ
սէյիւրճիլէր անըն պիր մարսիրու սիմասը կիպի
սօլրուն վէ պաիֆ օլտն չէնրէսինի կէօրաիւլէր:
Պիւթիւն սօգագ գալապալըգ իլէ տօլմուշ խտի:
Պէօյիւքէր տաիի պու էյլէնճէյէ իշթիրաք էթ-
մէյէ պաշլատըլար: Գարըլար՝ պաշլարընտաքի
շալարը վէ երքէքէր չափգալարընը սալալօրլար
խտի: Հէր քէս մօմու սէօնտիւրմէյէ չալըշտըլար
խտի:

Բանիէրօ պիր էվին ասմա իլէ գալիլը պալ-
քօնուընըն ալթընտան կէչէր իքէն պալքօն իւ-
ղէրինտէ տուրմագտա օլտն պիր գարը պուշուռ
կէօրիւնճէ ալէվի գափըպ իչէրի գօշտու: Պու
գարը Ֆրանչէսքօ Տիւպէրթի խտի: Պիւթիւն
գալապալըգ պիր պալըլը վէ կիւլմէ տիր գօ-
փարալլար: Լաքին Բանիէրօ աթտան տիւշիւպ
պալըլըն հալտէ սօգագտա եէրէ սէրիտի: Գալա-
պալըգ տալըլմըն խտի: Տիւշմիւշ օլտն պու հէ-
րիֆէ հիշ պիր քիմսէ մուլէնէթ էթմէք իս-
թէմէտի: Աթընտան պաշգա եանընտա քիմսէ
գալմատը:

Գալապալըգ սօգագտան չէքիլտիքտէն սօնրա
տէրագապ Ֆրանչէսքօ կանար մուլու էլինտէ
թուլթմըն օլարագ անըն եանընա կէլտի: Մէր-
գուլմէ հալա հիւնա խտի: Անըն սիմասը լաթիֆ
վէ կէօլլէրինտէ չէվգ նիւմայան օլույօր խտի:
Բանիէրօնըն կանը պաշընա կիտիպ անըն իւ-
ղէրինէ էյիլտի: Օ հիսսիլ օլարագ եաթրյօր խտի
իսէ տէ, մուլուն զիյասը իւղէրինէ տիւշտիւլիւ
կիպի տէրնալ գըմըլտանըպ գալըտը: Մուլ ա-
լէվինին քէնտիսի իւղէրինէ, տճալիպ պիր սիհր
ու գուլվէթի պուլունտուղու աշիքեար խտի:

Ֆրանչէսքօ՝ մէրգուլմըն ալտըլընը կէօրիւն-
ճէ, «Իշթէ մուլուն, անը մուհաֆազա էթմէք
պապընտա մէրագընը կէօրէրէք անը պէն գափ-
տըմ, զիրա սանա եարտըմ էթմէք իչիւն պաշ-
գա պիր եօլ պուլալմատըմ» տէտի:

Բանիէրօ ֆէնա սուրէթտէ տիւշմիւշ օլմալլէ
ինճինմիշ խտի: Լաքին չիմսի քէնտինի եօլուն-
տան հիշ պիր չէյ մէքս էտէմէգ խտի: Եա-
վաշճա գալըպ եիւրիւմէք իսթէտի իսէ տէ,
սէնտէլէտի վէ ալ գալտը տիւշիւյօր խտի: Մէր-
գուլմէ աթա պինմէյէ չալըշտը վէ Ֆրանչէսքօ
անա եարտըմ էտէրէք, «Նէրէյէ կիթմէք իս-
թէյօրսուշուղ» տէյու սիւպ էյլէտի: Բանիէրօ՝
«Ուլու քիլիսէյէ կիթմէք իսթէյօրըմ» տէյէ ճէ-
վապ վէրտի: Մէրգուլմէ՝ «Էօյլէ իսէ պէն տէ
սիլիլիլէ պէրապէր կիտէրիմ, պաշարագա կիտի-
յօրում» տէտի, վէ անըն աթընը չէքտի:

Ֆրանչէսքօ՝ Բանիէրօյը կէօրտիւլիւ անտէ
օնու թանըմըն խտի իսէ տէ, մէրգուլմէ անըն քիմ
խտիյինի պիլմէտի, զիրա անա էյիճէ պագմալա
պիլէ վագթը օլմատը: Ս՝ պէս մուլա պագըլօր
խտի:

Անլէր եօլտա պիր պիրինէ հիշ պիր չէյ սէօյ-
լէմէտիլէր: Բանիէրօ անճագ ալէվ հագընտա
վէ անը պու սօն տագիլգէլէրտէ էյի մուհաֆա-
զա էթմէնին եօլու հագընտա տիւշիւնիւյօր

խոր: Պրանչէսքօ սէօյլէյէմէյօր իտի, զիրա Րանիէթօնուն ազրնը չըլտըրմը իտիյինի զանն էտիյօր իտի, վէ պու զաննըննն տօղրու չըգմասընը իսթէմէյօր իտի:

Պիր ազ սօնրա Րանիէթօր պի աղըտ սէսի իշիթտի: Էթրաֆա պաղըպ պու սէսին քէնսի հանը սըրա երբումէքտէ օլան գատընտան՝ Պրանչէսքօ Տիւպէրթիաէն օլտուղունու անլաւ: Լաքին Րանիէթօր անա պիր չէյ սէօյլէմէյիպ պէս պիր սանիյէ անըն երեզիւնէ պագաւը, զիրա անճագ մուգատտէս ալէվ հագգընտա տիւշիւնմէքտէ իտի: Մէրգուլմէ Րանիէթօյը քիլիսէյէ գուլաղուզլատը: Գալիւլա կէլտիքլէրինտէ աթտան էնէրէք անա քէնսինէ էթտիյի հարաւըմտան տօլալը մէրգուլմէյէ պէյանը թէչէքքիւր էյլէտի, լաքին պու էնտաւէ պիլէ մէրգուլմէյէ սէյլիպ ալէվէ նաղար էտիյօր իտի: Ս՝ աւանդասունա Պրանչէսքօ իսէ ճէմասթ իլէ պէրասպէր քիլիսէյէ կիրտի: Վագթ Աւագ Շաքաք ազլամը օլուպ խորան իւզէրինտէ պուլունան հէփ մուլար քէտէր ալամէթի օլմագ իւզրէ սէօյլունտիւրիւլիւլ իտիլէր: Պրանչէսքօ քէնսի տէրունիտէ հանճագտա պուլունմը օլան հէր պիր իւմիտ չէօլէսի արթըգ զարի օլմուլ տըր տէյու տիւշիւնտիւ:

Քիլիսէյէ տէրին պիր վագար հիւքմ սիւրիւյօր իտի: Խորանտա պիր չօգ ֆահանայար վար իտի Մանասթըր րահիպլէրի՝ օրթալարընտա հպիսկոպոս պուլունտուղու հալտէ քէնսի մահալը մարտուպարընտա օթուրույօրար իտի:

Պիր ազ սօնրա Պրանչէսքօ կէթրաիւ քի ֆահանայար սրտաընտա պիր հէյէման վար իտի: Պասաւաղտա իֆա ի վաղիֆէ էթմէյէճէք օլանլարըն սանքի ճիւմլէսի գալըպ աւանդասունա կիթտիլէր: Էնճամ Եպիսկ տախի կիթտի: Խըզմէթ խիթամ պուլունճա պիր րահիպ միւպէրէ չըզըպ քէլամա պաշլալարագ Րանիէթօնուն Երուսաղէմտէն էլինտէ պիր մուգ ալէվ օլարագ կէլաիյինի, Խօլտա նէ զանմէթլէր չէքմիլ իտիլինի նաղլ էտիպ անը էյիճէ մէտ հէյէտի: Էհալի իսէ՝ նութգլարը թուլթուլը պիր հալտէ տիլէյօր իտի: Պրանչէսքօ պիւթիւն էօմիւնտէ պու գատար մէտուա պիր ան կէչիւմիլ տէյիլ իտի: Մէրգուլմէ պու շէյլէրի իշիսիւնէ կէօղլէրինտէն հաղար տգարագ քէնսի քէնսի նէ «Ա՛հ, պու նէ՝ մուլթու պիր հալ» տէյէ նիտա էյլէտի:

Րահիպ խալլիճա ուղուն վէ էլի սէօյլէտի: Վէ էնճամ գուլվէթլի վէ միւլտսիր պիր փէր:

տէտէ «Երուսաղէմտէն պուրայա պիր մուլ ալէվի կէթիլիլմիլ օլմասը սիզէ պէլքի աաի պիր շէյ կէթրուիւր: Լաքին սիզէ լէճա էտէրիւմ, Այլահտան նիլագ էտիլիլ քի, օ՝ Պիօրէնսէ էպէտի նուր կէթիլիլ զաթլար կէթիւնէրսին: Ս զէման պու շէյր ազիւմ գուլվէթ մէնպար օլաճագ վէ շէյրլէր արասընտա փարմագ իլէ կէթիլիլէճէք աիր» տէտի: Րահիպ խալլմը քէլամ էտիւնէ քիլիսէյին գալիւլարը աղըլպ րահիպլէր վէ քեհաշիլէր ալայ իլէ խորանա տօղրու իլէրիլէտի: Եպիսկոպոս էն սօնրա կէլաի վէ Րանիէթօր պիւթիւն Խօլտուգտա կիլիլ իտիլի աշի էլիսէյի լապիս օլարագ անըն հանընտա կէլիլիլ իտի:

ՄԵՔԹՈՒՊԼԱՐ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Է.Ֆ.ՏԷՆ ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆԱ

1.

«Րահիւմ» միւլտիլիլ ի ալիլէտիւնէ:

Ճէրիտէ ի միւլտէպէրլէրինին 17 նօմէրօ սունտա Տօգ. Նագգաչեանըն ճէվապնամէսինէ գէլէն հաղմը օլտուղունու միւլտալանտիլի օգուտըմ: Արասա՝ պիր սու ի թէֆէհիւմ վուգու պուլմը օլտուղունու պիլպէյան միւլտալիլէյ իլէ պէյիսիլտէ միւլտէհատաիս մէսէյէն նիհալէթ վէրմէյի թալսիլէ պուլուրույօրընը: Պէն սիլլին հալագա ի թէպրիսիլտէ պուլունմագ չէրէֆիլնէ նալի օլմամը իսէմ տէ՝ պիր չօգ հէմ չէհիլ վէ միլլէթտալարըմըն, հուղուրը մէտրիֆնուլուրարընտա, զանուգէտէ ի թէպլիւմ վէ թէտէրիւս օլտուգլարը պիր մուլալլիմի միւլքէրրէմ օլտուղունը հալէպիլլէ, պու աճիլլէրին տէ խաճէ ի միւլթէրէմի հիւքմիւնտէսինիլ պինաէն ալէյ հէր խուտուտա էմրինիլլ քէնտիւմճէ վաճիպ իլլ իրայէ պիլիլիւմ, ֆագաթ Տօգ. Նագգաչեան մէղքիւր ճէվապընտա տախի թէպրուղու նահագգընտա տէյիպ տուրուր իւքէն պէնիւմ սիւքիւթիւմ լէվաճիւր տըր: Սօն սէօյ, գալիւթէն միւլթէպրըղմ մը հօգաս միւլթէպրըղը պէյէն՝ մի աիւս օլմագ լալըմ կէլիւր: Էյէր չէրէֆ վէ հայալիլէթիլէ թէպլիւլէ էթմէմիլ օլարը էմի ի ալիլէրինէ ինկիլաւէն պու հագգըմտան տախի վաղ կէչէր իտիւմ, Էյէր մէսէլէնին չէրէֆ վէ իթիպարա թէպլիւլի նաղար իթիպարա աղընըր վէ սօն սէօյիւ սէօյլէմէք հագգը պէնիւմ օլտուղու էֆէնտիլիլէ մէ թէպլիւմ էտիլիլ իսէ, զիրտէքի ճէվապնամէս միւլտէրինէ միւլտալանտէ պուլուրմալարընը լէճա էյլէրիւմ:

Տօգ. Նազգաշեան հօ. պիւստերիսիզհ.—

«Պարբը՝ հեմիւս պարբը վէ պէյիւսէս սիր:

Միւսիւ պու սր քի սուրէքի հազգսա կեօրիւլեհեհ»:

Պէյիւսիզտէ միւսիւստտիւս մէսէլէյէ տաիր Բահնիւսնան 17իննի նօւլըստտա միւստէրիճ ճէվապնամէնիլի քէմալը իսթիլլուսս իլէ օգուտում:

Պանա իննաւ էյլէմիշ օլտուղունուղ խուստուտ հա իսպաթ վէ հա թէքլիս էյլէմէքլիսինիլէ տաիր վուգու պուլան թէքլիֆիւսն մուհիզգ օլտուղունու սիլատէ իթիրաֆ էսիյօր. սունուղ: Կէլ կէօրէլիւ քի՝ եինէ նէ իսպաթ վէ նէ բիւնու, օրալարա հանաշմայօրսընը:

Իսպաթ էթմէյօրսունըղ, գիրա

Ճէվապնամէնիլի միւսիւստընըղ օլտն հաշվիւսթ վէ գէվաթի հէյլ վէ հիւսվամիլատէն թէճ. բիւս էսիլատէ տալը մէսէլէյէ թէքլիւղ էտէն գըսմընը նազարը իթիրալարա ալմաղ լազըմ կէլիւսէ ալթը իւսթիւ շու սէօղտէն իպարէթ գալլօր. — Պէն սանա իննաւ էյլէսիլիւմ շէյի Շահէ Վարդապէստէն իշիթիւսմ. իշթէ աշիլիւնիլ պուստան իպարէթ գալլօր, սէյիլ մի էֆէնսիւմ, Փէք կիւզէլ ֆազաթ պիր քէրրէ աիւշիւնէլիւմ, պուստնալ իննաւտընըղ սապիթ օլտըյօր մը, աճէպա սիւպիւսնա պիլէ տէլիլ օլմաղ իւզրէ պուստ գապուլ էթտիրմէնին իմքիւսնը վաթ մը: Պիրատէր, պէնիւմ սիլէ մանթըղ օգուտաճաղ գատար հատտիւս պիլմէղ տէյիլիւմ, սիլ օ տէր. սի վաթէն մէտրէսէտէ կէօրիւնէսիւնիւղ, ամաւ աճիլանէ շուրաւընը իսպթըրը շէրիֆիւրիւնէ կէթիւմէք իսթէրիւմ քի, մէսէլէ՝ սիլին իննաւտընըղ ինսթ մի հօգսա սէմաթ մի, հանի քէսէնիլատէն մի չըգմա, սիլ մի տիւլմիւսիւնիւղ, հօգսա պաշգատընտաւ մը իշիթմիւսիւնիլ նօգթաւընտաւ տէյիլ տիր. էյէր էօյլէ օլալըր տէյիլ Շահէի պաշգա պիր աւշաւը տա բալի օլմաղ իւզրէ կէթիւրիպ իշին իշինտէն չըգապիլիւրտին, ֆազաթ սապիթ օլաճաղ նօգթաւ սէնին պաշգատընտան իշիսիպ իշիթմէտիլին օլմալըպ իլլա թարիֆ էթտիլինիլ սուրէթատէ պիր թէլէլլաֆը պէնիւմ իմգա էթմիշ օլմաղըլըմ տըր: Պու նօգթաւըն սուպուլթի իսէ, էօյլէ սէնին սէօյլէտիլին կիւսի, նէ թէլէլլաֆը եալար իքէն հանըմ տա պուլունմաղըլընա նէ տէ պաշգատընտան իշիթմիւշ օլմաղըլընա միւսթէվաղըֆ վէ միւն հասըր տէյիլ տիր, օ հաղըլան թէլէլլաֆը մէյտանա կէթիւրիպ տալմընըղ իսպաթ էտէսիլիւրսիւղ լալարա էյէր էօյլէ պիր թէլէլլաֆ վար

իսէ նէ կէօյէ շէքլիսի նէ տէ եէրին տիպինէ կէշտի, էլպէթատէ թէլէլլաֆիւսնէտէ գօֆիսալ պուլունմաճալը կիւսի հիւքիւմէթին էվրազ օտաւընտա տալի մէվրազ օտաւընտա տալի մէվճուտ օլաճաղընա հիշ չիւպնէ իսթէմէղ, իշթէ պուս մէսէլէնին իսպաթը աւնաղ պու սուրէթիլէ օլմաղ լազըմ կէլիւր: Մալիւմ հա, վէսաթիթ ի սուպուլթիէ մէսաթիլին էնվալընա կէօրէ մուլիւթէլիֆ օլուր, պուս մէսէլէ սէմա իլէ իսպաթ օլունմաճաղ խուստաթտան օլմատըլը կիւսի, շահիսիւմ վար իսի էօլտիւ, սէնէտիւմ վար իսի հանտըր հա զայ օլտու տէմէքտէ կէլմէղ:

Իսպաթ էտէմէտիլինիլ հալտէ բիւնու տա էթմէյօրսընըղ. գիրա պէն աճիլանէ «Նէ՛ պէօյլէ պիր թէլէլլաֆը կէօրտիւմ, նէ՛ իմգալատըմ վէ նէ տէ իսպթըր ու իսպալըմա կէթիւրտիւմ,» տէյուս սէրաշէթէն վէ գաթիէն բէտա վէ թէքլիւղ էյլէմէքլիլիւմէ վէ պէրաէթիւմ իլլալ էտէճէք հիշ պիր աշիլիլ պուլունմաւտընա բալմէն, եինէ տէօնիւպ տէ, «էլպէթ ճանիլէրին ճէգա կէօրմէմէսի իշիւն տօղրուտան թէլէլլաֆ վէլէճէք հիշ պիր շախա վէ գուլվէթ թատալիւր օլունմաղ, էյէր իսպաթ տէտիլինիլ պուս իսէ վէ պուրալը սիլիւր ալըյօր իսէնիլ պօշունա հօրալըյօրսընըղ: Լաքին աւշալըլըմ [պուրաւընա էյուճէ տիլգաթ օլունտուն] օ մագսէտ իշիւն թէրթիպ օլունմուշ վէ օ մագսէտէ խըտմէթ էտէճէք պիր թէլէլլաֆ տըր,» տէյուս պիր թաղըմ չիւրիւք թէլլաֆիւսա չըգըլըյօր վէ պէնի իթհամաւ իարար էտիպ սուրալըյօրսընըղ: Մատէմ քի մանթըղը վէ սաաշտիլ օլմատըլընըղ սէօյլէյօրսընըղ, շու հալտէ տէլիլ թէտարիք էտէնէ գատար բէտա վէ թէքլիլիւմէ իթիպար էտիլատէ պէնի սուշլու կէօթէրմէքտէն վաղ կէշմէնիլ իճապ էթմէղ մի իսի: Աճապա պէնիւմ թէքլիլիւմ մէտրէքէ ի իրֆան վէ իլանիւրգա կիրէճէք տէրէճէտէ սէրաշէթ վէ գաթիլէթիլ մի հալի տէլիլ իսի? էօյլէ իսէ պիր տաշա թէքլար էտէլիւմ, սիլին աւշալընաղընըղ տուրէթատէ թէքլար էտէլիւմ: Նէ՛ տօղրուտան, նէ՛ տօլալըման վէ նէ տէ տօլալընըն տօլալընտան Անթաթիւս ճանիլէրինին ճէգալըղ գալմուրը մուճիպ օլաճաղ վէ հա օ մագսէտէ խըտմէթ էտէճէք սուրէթտէ թէրթիպ օլունմուշ հիշ պիր թէլէլլաֆ նէ՛ կէօրտիւմ նէ տէ իմգալատըմ: Արղ էտէպիլիւմ մի էֆէնսիւմ: Ամաւ կէրշէք պէլքի շու սէօղիւմէ տէ գանի օլմաղընըղ, չիւնքի սիլին էֆքեալընըղա կէօյա հիւքիւմէթ վէ միլլէթին էմինի օլան պիր բէիս ի բուհանի իմիշ, Շահէ Վրդապ.

սէօյլէմիչ եա, ինանմանը իչիւն օ գառարը քեաֆի իմիչ, ապը վաճ մը եօգ մը թէտգիգ էթմէք վազիֆէնիգ տէյիլ իմիչ: Պա՛գ ազիգիմ, Շահէ վարդապետին գալիի — քի օ տա մէս- մուաթա միւպթէնի իմիչ, միւշահէսլէ տէյիլ — առի պիր խապէրտէն իպարէթ տիր, խապէրին իսէ սըտգ վէ քիզպէ ինթիմալը օտուղոռնառն ինսանը ազիլ վէ քեառիլ անը թահգիգ վէ թէտ- գիգ էթմէգաւն էվվէլ գապուլ էթմէմէք լազըմ կէլիր զանն էտէրիմ: Սիգ նա՛սըլ օլուր տա ազլ ու քէմալ իլէ միւթթապըֆ պիր զաթը սիթուտէ սիմաթ օտուղոռնուգ հալտէ, մահգա լազլինի- զին րահիպ օլմասը միւշապէսէսիյէ թահգիգ վէ թէտգիգաւն սարֆը նազար էտէպիլիօրսընը: Տէմէք սիգ գալիի տէյիլ, սըրֆ գալիի նազարը իթիպարս սլըյօրսընը վէ եախօտ պաթիլ իս- նատընա քիսվէ ի հաղգիգաթ կիյտիրմէք զէօ- միյլէ լազլինիզին սըֆէթ ի րուհանիյէսինէ իս- թինաս էտիյօրսընը: «Պաթիլ հէմիչէ պաթըլ վէ պէյհուտէ տիր, միւշքիլ պու աըր քի սուրէթ ի հաղգտա զուհուր էտէ:» Ամմա սը- ֆաթըլը րուհանիյէթ վէ մէմուրիյէթի հաիգ օլան- լարըն քեաֆիֆէսի պիլա իսթիմա՛ պիլարազ, մէվսուգ իւլ քէլամ վէ սահիպ ի էնիյէթ վէ տիրայէթ քիմաէլէր տիր տէյու պիր իտտիատա պուրուշապիլիթիսիսիլ: Տիւնեատա վուգուա կէլէն ֆիթնէ ու ֆէսատ, նիֆազ ու չիգազ, էնիսալ հէր տիրլիւ չէրր ու չուրտա րուհպան կիւրուհուռն մէտիսիլ ավամ վէ ահատը նատընքինստէ զիյատէ օլուղուռնա թարիլ շա- հիա տէյիլ մի տիր: Այ թարիսի պիր օգու, պիր վատափա մուգապիլ պէշ Սուրմակ պու- լուրսուն զանն էտէրիմ: Սէօղիւ ուղաթմայա- լըմ, Շահէ վարդապետ նէ սէօյլէմիչ նէ սէօյ- լէմէմիչ օրասընը էյիճէ պիլմէմ, ֆազաթ շու- րասընը էյի պիլիթիմ քի սիլին պանա ինսատ էյլէտիլինիլ շէյ քիզպ տիր, իֆիթիրա տըր: Օ սէնին պէնի ճէրն էյլէտիլին թիյր ի իֆիթիրա իս- թէր սէնին էօղ մալըն օլուռն, իսթէր Շահէտէն իսթիարէ էթմիչ օլ ֆարգ էթմէլ, մէսուլիյէ- թինէ թէտսիրի եօգ տըր: Շահէտէն թէլազգի ի իսապէր էօղը թէշքիլ էթմէլ, զիրա ինսան հէր մէմուը օլան շէյի նէչրէ, օ տա մաթպուաթ վասըթապըյա նէչրէ մէզուն տէյիլ տիր: Էկէր Շահէ վարդապետ իտտիանըղը թէէյիտ իչիւն սիլէ իչիթիրաքա ճէսարէթ էտէրսէ անընա տա հիսապըմըղը ալլուհա կէօրիւրիւզ, վէ սէն տէ օլ վազթ կէօրէճէքսին քի, անըն սըֆէթ ի րու- հանիյէսի գալիլինին սըտգընը տէյիլ, անճազ

թէշտիտ ի մէսուլիյէթինի մուհիպ վէ միւսթէլ- զիմ օլաճազ տըր:

Փարզ էտէլիմ քի, զէհապընը վէճհէ սու- լէթ ի րէսմիյէյի հաիգ օլանլարըն գալիլինէ իթի- մատ էթմէք լազըմ օլուռն, շու հալտէ Ատանպի էրմէնի մէրխաստսընըն, հանի անճազ էրմէնի միլլէթինին սոգալ ի գալիլ պիր ճիւզիւնիւն սըրֆ րէիս ի րուհանիսինին սէօղիւնէ իթիմատէն մալ պուլմուշ մըղըրպը կիպի տամէն տէրիյան մէյտանը մաթպուաթա չիթապան օլուղոռնուզ հալտէ եա ումուս Սամանլըրսըն, վէլէվ մին զայր ի իյազաթին, վէքեալէթինի հաիգ օլան պու նաչիլին սէօղիւնէ գաթիէն հէվալէ ի սէմի իթիպար էթմէյուզ տա հալա իւհուստան իս- թինքեաֆ էտիյօրսըն: Սէտա ի հաղգաթ պէյ- նինիզէ վասըլ օլմայաճազ գոտար գուլազարը- նըղ տէրին մի տիր, եօղտա սիլին իքի մըզ- եասընըլ, իքի թէրազուհուղ մը վար, զէմմ վէ սու ի զանն իչիւն պաշգա, տէֆ վէ հիւան ի զանն իչիւն պաշգա: Պու հալ տա սիլին հիւան ի նիլլէթինիզէ տէյալէթ էտէ՛ր մի եա:

Հիւանիւ նիլլէթինիզէ տէյիլ օլուր՝ զիւիւմիւ իլէ սիլին պանա առաւլէթինիլ օլմասըղը գա- զիլլէսինի օրթայա սիւրիւօրսընըլ: Ֆիլվաղը պէնտէ էօյլէ զանն էտէրիմ քի, սիլին պանա առաւլէթինիլ օլմաստ կէրէք տիր, զիրա էօմ- րիւմտէ սիլէ պիր ֆէնալըզ էթմէտիմ, ամմա հէր զատընըն հէր զուլմըն սաիգի հալընըլ ա- տաւլէթ մի օլուր: Պիրիսի պիր տիկէրինի անա օլան առաւլէթի սէպէպիլլէ գաթլ էտէր, պիր տիկէրինին առաւլէթի օլմազ տա մալընա թա- մալէն գաթլ էտէր, պիր տիկէրի նէ առաւլէթէն նէ տէ մալընա թամաէն իլլա պիր պաշգասընըն իսաթըլ իչիւն գաթլ էտէր, մահգա քէյֆ իչիւն թէմաշասըլ իսաթընա ինսան գաթլ էտէն գա- լիմէր տէ վար տըր: Ծիրալիւն սաիգի օլան էսպապ մուսթէլիֆ տիր: Ագրէպ հէր սօգտու- զուռնու առաւլէթ վէ եա մուստաֆաա վէ մու- գալէմէթ իչիւն սօգմազ, սօգմազ անըն միւզ- թէլալը ճիպիլլէթի տիր: Սէօղիւմ սանա կէօ- րէ տէյիլ տիր, արատա պիր հանստան եիւրէ- տէն, տէրէտէն, չայրատան հաթթա հէնի տիւն- հատան չըգան պիր թագըմ հէրլէկիլէրին թան ու թարիլլինէ հէտէֆ օլույօրըմ, պուշպա- րըն հիլ պիրիսի իլէ տէ առաւլէթ վէ խուսու- մէթիմ եօգ տըր, հաթթա զարիպի օ տուր քի, տէվը ի սապըգտա զօմիթէճի վէ էրպապը ֆէ- սատտան օլմազ իւզըրէ իթիմա՛ օլուռնուշ, վէ թէպըրիլլէրի իչիւն հէր տիրլիւ ճէհա վէ զալ-

րէթտէ պուլունարագ փէնչէ ի խթիպատատան
եազալարընը գուրթարմըն օլտուղում եատի-
կեարլար տա վար տըր, պէն պունարըն հիչ
պիրիսինին ալագէսինէ գուրագ վէրմէյիպ, քէն-
տի մէպէյիմտէ տէվամ էտիպ կիտիյօրում,
ֆագաթ սիզ օ ճինալէրաէն տէյիլիսիզ, պիր
մէվզի ի շէրէֆ վէ հայսիյէթ իհրազ էթմիշսի-
նիզ անըն իչիւն սիզէ ճէվապ վէրմէյէ մէճպուր
օլտում:

Ս. ՓՕԼԶ ԳՕԼԷՃԻՆՏԷ

ՏԻՓԼՕՄԱ ՎԷ ՄԻՒԲԵԱՅԱԹ ԹԷՎԶԻԻ ԽԸԶՄԷԹԻ

Փրօֆ. Ս. Վ. Բիւփէրիան էֆէնտինին մէք-
թուպունտան իգթիպատտէտիլիշ տիր:

Բէիս. Տօգ. Բրիսթի պու սէնէ գօլէ-
ճին խըզմէթլէրինտէ հազըր պուլունուպ ըի
յատէթ էտէպիլիմիշ տիր: 1910տա հիւքիւմէթ ի
մահալիյէ ախզը ասքէր գանունունու պիլա
թէֆրիգ գօլէճ թալէպէկեանընա տախի թաթ-
պիգ էթմէք իսթէտիյինտէ, Բէիս Տօգ. Բրիսթի
շու հալտէ էմր ի մէարիֆին փէք միւթէզար-
րըր օլաճալընը, վէ պէլքի տէ գօլէճին գա-
փանմասը իճապ էտէճէյիսի կէօրէրէք օլ պապ-
տէ մագաւաթը իւրեայա թահրիքին վէ թէլէ-
ղրաֆիյէն միւրէճապթտա պուլունտու իսէ տէ,
պու միւրէճապթարըն նէթիճէսիզ գալմասը
իւզէրինէ՝ միւմաիլէյ մէզքիլ օլսէնէնին Դեկանեմ-
բերինտէ մէվսիմին շէտիա սօվուղունու հիսապա
պմայարագ Իսթանպուլա ալիմէթ էյլէտի: Օրու-
տա Ամէրիգա սէֆիրինին վէ Մր. Փրիթին
մուսվէնէթիյէ Հարպիյէ հազըրը Մանուտ Շէվ-
քէթ փաշա իյէ կէօրիւշէրէք, Թարսուս Գօլէճինին
մուսպիմիլէրինէ վէ թալէպէսինէ ախզը ասքէր
իչիւն իլիլիք էտիմէմէսինէ տաիր հիւքիւմէթ ի
մահալիյէյէ պիր րէսի էմր կէթիլիտի: Միւմաի-
լէյինին Իսթանպուլտան ալտէթի Դեկտ. այըն
շօլ մէշնուր թարիլի սօվուղունա թէստուրէֆ
էյլէտի վէ Մէրսին իմանընտա վափօրուն գազա-
ղէտէ օլմասընը թէշտիտ էտէն ֆուրթունա սէ-
պէպինտէն կէճէյի վափօրտա կէլիլմէյէ մէճպուր
օլտու: Պու հալ անըն իւզէրինէ պիր պրօն.
չիթ վէ պիլախրէ միւզմին զիյզ ի սատր իլ-
լէթինի տալլէթ էթտի: Պունտան գուրթուրմագ
իչիւն Պէյրութ, Մըսրը վէ Սուտանա սէյյահաթ
էթմէք, վէ մէշնուր թապիպէր իյէ միւրադաթ
էթմէք նէթիճէսինտէ խալլիճա իֆագաթ պուլ-
մուշ վէ համա օլտուն երինէ իֆա ի վալիֆէյէ
պաշամըն տըր: Մայիսին 10ունու ճիւմա

կիւնիւ սապահլայըն պէօյիւք պիր իզտիհամ
էշրաֆը պէլտէ վէ ըիճալը հիւքիւմէթ գօլէճ
սալօնունու տօլտուրմըն օլտուգլարը հալտէ զիյ-
նէթ պաշամը: Մէզունարըն թէլիլի էյլէմիշ
օլտու գլարը էմէքի մէզալէլէրի, գուայըն թէ-
րէնիւմ էթտիլի վէ օրֆէսրանըն չալտըրը մա-
գամարտան էհալի փէք մահալուզ վէ մէմուռն
օլույօր իտի: Պու սէնէ իքմալ թահալ էտիպ
տիպլօմա ալան էֆէնտիլէր 9 նէֆէր օլուպ,
անլէրաէն Եօրիտ էֆ. Գասապիտիա (Մատէնիլի)
վէ Սամուէլ էֆ. Տէր Մկրտիչեան (Մարաշը)
էօզր ի շէրիլէրի օլտուղունտան մէզալէ թէ-
տարիքլինտէն մագուր թուրուլմըն իտիլէր:
Կարապետ էֆ. Օհանեան (Հաճըն միւլհա-
գաթընտա Բիսէնիթի) «Նիսվանըն ալի ալրէ-
ճէտէ թալիմ ու թէրպիյէսի», Մինաս էֆ. Գու-
լազսըգեան (Թարսուպու) «Մէարիֆ հազընտա
էֆ. քեար վէ թասալվուրաթը սաիպէ», Մուսէս
էֆ. Գուլմուռեան (Մարաշը) «Թէպէտուրի վէ
թէքեամիլի միլէլ», Յարութիւն էֆ. Տարազ-
ճեան (Մարաշը) «Խուրտէ հալվանըզլար»,
Նէվտուն էֆ. Բիւփէլէան (Մարաշը) «Ամէլէ վէ
րէնճպէրան սընֆընըն թէրէֆֆիւ վէ թէա-
լիսի», Վահան էֆ. Տօնապետեան (Ատանալը)
«Շահրահ թէրազգի», վէ Ռուքէն էֆ. Իս-
թանպուլունեան (Թարսուպու) «Վիճտան», մատ-
տէլէրի հազընտա նութգլար իրատ էթտիքաէն
սօնրա, Բէիս էֆէնտի սընէթինին միւսաատէ
էթտիլի տէրէճէտէ փէք զըստ, լաքին միւլէսսիր
պիր նասիհաթ իրատը իյէ տիփյօմալարը թէվզի
էյլէտի: Պատէհու րէիս էֆէնտինին թէլիլիքինէ
իճապէթէն Վեր. Համարձում էֆ. Աջճեան
մէզունարա խիթապէն էյումը հայաթլարընտա
գալպիլէրինտէ ճէվէլան էտէճէք փէք էնէմի-
լէթի նօգթալարը հալի զայէթ միւլէսսիր պիր
նութգ իրատ էյլէտի: Բէզա, Ատանա էրմէնի
քիլիսասը մէրիսասսը Տ. Շահէ Վարդապետին
մէզունարա օլան նասիհաթը միւրչիտանէլէրի
խիթամընտա, րէիս էֆէնտիյէ վէ մուսպիմուն
էնճիւմէսինէ թէվճիհ ի քէլամ էտէրէք զայլէթ
վէ մէսաիլէրինի թազտիր վէ թէքրիմ էյլէտի:
Իքի պուլուզ սաաթ թաթիլի միւթէազըպ էօյ-
լէնտէն սօնրա միւքեաֆաթ միւսապազասը խըզ-
մէթինտէ Ամէրիգա գօնսօլսը պէյ էֆէնտի ըի-
յատէթ էյլէտի: Պու միւսապազատա միւմէյիլի
էֆէնտիլէրին գարարընա կէօրէ միւքեաֆաթլար
Իսկիլիլ իսանընտա Մինաս էֆ. Փիլավճըեան
(Մարաշը), Ֆրանսըզճատա Պեսրոս էֆ. Տա-
րսզճեան (Պրէճիքի), էրմէնիճէտէ Յուվհաննէս

էֆ. Գէօրգեան վէ իսան Ե Թիւրքիտէ Մարտիրոս էֆ Սարգիսեանա (Գարս Պաղարը) խապէթ էյէտի, սաիր տարիէլէրտէ ալի իւլ ալա տէրէճէյի իհրապ էթմիշ օլանլարըն միւքեաֆաթլարը տա թէվզի օլունտուգտան սօնրա գազամըզ գաիմ-մագամը պէյ էֆէնտինին վէ վեր. Համարձուժ էֆ. Կէօք Գալայճեանըն սամիունը թէշճի է-տիճի քէլամլարընը միւթէագըզ պիր տուա իլէ խըզմէթ ըէսիտէ Ի էնճամ օլտու:

ՍՕՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

ԽԱՐԻՃԻ

Ֆրանսա. Ֆաս շէհրի Պէրպէր գապալի թարաֆընտան մուհասէրէ էտիւմիշ օլուպ, Ֆրանսըզլար փէք թէշլիքէլի պիր մէվզիտէ պուլունտօյօր: Պիր տէֆա Արապլար շէհրին իւշ ճիհէթինտէն իշէրի կիրմէյէ մուվաֆֆագ օլտուլար իսէ տէ, Ֆրանս-սըզ ասքէրլէր թարաֆընտան կէրի փիւսկիւր-տիւլաիւլէր: Պիր արա Ֆրանսըզ գոմիսէրի Մր. Լիօթինին տախի գաթլ էտիլտիյի ըիվայէթ է-տիլտի իսէ տէ, ասը չըգմատը: Լաքին կէրէք Ֆաստա կէրէք պիւթիւն Մէրաքէշտէքի Ֆրանս-սըզլարըն հալընը փէք թէշլիքէլի օլտուլու-անլալընյօր: Հէլէ քի կէշէն տէֆաքի իլթի-շաշտան սօնրա Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Ֆաս շէհրի էնալիսինին սիւհալարընը թօփլամըշ օլտու-լունտան, տիշարտան Արապլար հիւճիւմ էտէր իքէն իշէրտէն տէ եէրլիլէր միւշքիլաթ չըգար-մամըշլար սըր: Պու կիւն Մէրաքէշտէ Ֆրանսըզ օլտուտու 47,000 նէֆէրէ պալիզ օլմուշ սըր: Սուլթան հիւքիւմէթաէն չէքիւմէք իսթէմիշ իսէ տէ, Ֆրանսըզլար րազի օլմամըշլար սըր: — Փարիզտէ իճրա օլունան մուսիգի միւսաղապայա ինկիլթէրտաւան տախի 500 ազատան իպարէթ պիր խանէնտէլէր կիրուհը կիթմիշ օլուպ, պու միւհասիպէթլէ փարիզ շէհր էմինինին տալէթի իւզէրինէ Լօնտրա մէքթէպ չօճուզլարընտան 3,000ի միւթէճավիլ թալէպէ տախի Փարիզէ կէճտէրիւմիշ վէ օրատա պիր գաշ կիւն շէհրին շալան Ե, թէմաշա եէրլէրինի կէզմիշլէր տիր: Պունլարըն կէօսթէրմիշ օլտուլու նիզամ ու ին-թիզամա հէր քէս միւթէհայլի օլմուշ սըր:

Ինկիլթէրտա. — Մայիս 29 տա պաշլէքի Մր. Ասգուրիթ իլէ պահրիյէ նազըրը Մր. Չըրշ-հիլին Մալթայա զիյարէթ վէ աշի վազթտա Լօրտ Քիշնէրին օրայա կէլիպ անլէր իլէ միւլագաթ էթմէսի պիւթիւն էվրօփանըն նագարը տիգգա:

Թընը ճէլպ էյլէմիշ տիր: Բիւթէր՝ Մր. Ասքու-թին պու զիյարէթինին ըէսմի օլմատըզընը իլան էթմիշ իսէ տէ, պու իւշ գաթլարըն Մալթատա միւլագաթլարընը ինկիլիզ տօնանմատընըն հա-րաքէթլէրի իլէ սըզը պիր ալագասը օլտուլու կիլլէնէմէմիշ տիր: Պահր Սէֆիտ մէքէզինին Մալթատան ծիւրալթարա նագըր սիւշիւնիւմիւշ վէ Լօրտ Քիշնէր՝ Մըսր իշիւն Իսքէնտէրիյէտէ պիր գրուաղէրին պուլունմատը գալաշա տէօրթ պաթալիսն ասքէր չըգարմագտան միւէսսիր օ-լուր տէյու իտաիա էթմիշ տիր: — Գըպըրտա էհալի հիւքիւմէթ ալէշինտէ գանաթթըզլըզ կէօսթէրմէքտէ օլուպ, պունուն նէթիճէսինտէ պալը րահաթալըզլար վուզու պուլտուզու իշիւն ինկիլիզ հիւքիւմէթի Իսքէնտէրիյէտէն ասքէր կէթիւրմէյէ գարար վէրմիշ տիր:

Մ. Ամերիգա. — Գուպա սատաընտա Ջէնճի-լէր իսեան էյլէմիշ օլուպ պէօլիք խասարաթ վէրմէքտէ տիրլէր: Ամերիգա հիւքիւմէթի ա-տանըն ումուրը տախիլէտինէ գարըշիպաճաղը-նը իլան էյլէմիշ իսէ տէ, ստատա պուլունան Ամերիգալըլարըն մուհաֆաղասը իշիւն տօնան-մայա թալիմաթ վէրլիւմիշ տիր: — Մր. Բուզվէլթ Նիւ Ճէրպի էյալէթինտէ տէ ըէլա թէֆթէ պէլ-լի պիր զալէպէ չալըշ սըր: — Մր. Բօքթէլլը-րըն գաղ եաղը գուճիանեասը հիւքիւմէթ թա-րաֆընտան լաղվ էտիլլէր միւմալիէշին սէրվէթի թէնէզզիւլ էթմէմիշ արթմըշ սըր: Պու կիւն Բօքթէլլըրըն սէրվէթի 180,000,000 ինկ. լիւ. թալմին էտիլլիյօր: Սէնէվի իրատը 12,000,000 լիւրա օլուպ պու իսէ սաաթտա 1,371 վէ տա-գիգէտէ 28 ինկ. լիւ. տէմէք տիր: — Մր. Ուլի-պըր Բայթ (Wright) վէֆաթ էթմիշ տիր: Միւ-մայիլէյ՝ 1867 տէ աղմուշ օլուպ 1896 տա պի-րատէրի իլէ պէրապէր հալատա ուշմագ մէսէ-լէսինի էլէ ալըպ պունուն իշիւն պիր եօլ պուլ-մաղա չալըշմըշլար. վէ իլք տէֆա օլարագ 1900 տէ ուշմաղա մուվաֆֆագ օլմուշլար իտի: Պէօյէճէ պու Բայթ պիրատէրլէր թէյյարէլէրին փիրի օլուպ պու իսթիւրա գըսա վագթ գարֆընտա պու գատար թէրազըր էյլէմիշ տիր: — Գարփաթիա վափօրը կէրի Նիւ Յօրգա ալտէթ էթմաքտէ, թիթանիքտէն գուրթուլանլար մէվքիւր վափօ-րըն գափտանընա կիւմիւշտէն մամուլ պէօլիք պիր գատէ՝ վէ վափօրըն տիկէր մէմուլարընա վէ թափֆէլէրինէ ալթունտան, կիւմիւշտէն վէ թուճտան մամուլ մէտալիօնլար թագտիմ էթմիշ-լէր տիր: Պու արատա Ամերիգա զաղէթալարը Գարփաթիա գափտանըն իճրա էթտիլի շէճիանէ

Ֆիլիստէն տօլայը մէտն ու սէնա վէ Գալիֆօռնիա գափտանը Մ. Լօրսը իմալ պուլունուպ իմ- տատա եւթիշմէտիյի իշիւն թան ու թագպիւն էլէմէքտէ տիրլէր:

Իրան. — Իրան հուսուսուսնաա Ուրմիա հա- գընընաա Գօթուրսա 400 գատար թիւրք սիւ- վարիսի հուսուսու կէշմիշ օլուպ, պուշլար իլէ Իրան առքէրլէրի արասընաա պիր միւսաւէմէ վուգու պուլմուշ տըր: Մէսէլէ Բուսիա իլէ Իւ- կիլթէրրա հիւքիւմէթլէրինին նազարը տիգգա- թընը ճէլպ էլլէմիշ տիր: — Փրէնա Ֆէրման Ֆէրմանըն թահթը գօմանաարընաա օլան օրտու Սալար էա Տէվլէնին օրտուսունա զալիպ օլմուշ օլարագ Գէրմանշահա տօղրու իլէրիլէմէքտէ տիրլէր:

Ա Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Ազգ. Ժող. Մայիս 30 իմթիւմաընաա ըէիա ի էվվէլ Գ. Նորատունկեան էֆ. իրատը նութգ էտէրէք, էվվէլա քէնտինի ըէիա ինթիխապ էթ- մէքէ մէնիս թարաֆընաան քէնտի հազգընաա պէյան պուլուրուլան թէվէճճիւհտէն տօլայը ալլը թէշէքքիւր էթմիշ, վէ պատէհու մէճ- լիսին լազըմ օլտուղու տէրէճէտէ իշ կէօրմէ- տիլինի, վէ պուշուն պիր սէպէպի միլլէթտէ լիւզումունտան զիյատէ մուսաիւզէյէ պիր մէյլ պուլունաուղունու, վէ տիկէր սէպէպի իսէ տա- իրիլի նիզամնամէ օլտուղունու զիքը էթմիշ տիր: Միւսաիլէյի իլավէթէն տէմիշ տիր քի, «Տաիսի- լի նիզամնամէ թասհիս օլունմալը, պու մէճիս հէր հալտէ իշլէրի ինթիզամա գօյմաղա չալըշ- մազսա քէնտի վազիֆէսինտէ թէքիսաիւլ էթ- միշ օլուր, պու իսէ աֆվ օլունմալ վէ պու- նուն իշիւն ըէիսին գայտալը տավրունմաաընը վէ գանունա մուղայիր հալլէրէ կէօզ գափայա- ճաղընը մէմուլ էթմէյին:» Պատէհու Երուսա- ղէմտէ միլլէթ մալի օլարագ Ղեւոնդ Վրդ. Մագ- սուսեան իւհտէսինտէ պուլունան էմլաք մէսէ- լէսի մէվզու ի պահա օլմուշ, վէ Վարդգէս էֆ. Ղեւոնդ Վրդ.ին իշլէրի քէնտի պաշընա թէս- վիյէյէ գալլըշալընը սէպէպտէն անըն իլէ ալա միւզաքէրէյէ կիրմէյիպ, տօղրուտան հիւքիւ- մէթէ միւրաճաաթ էտէրէք մէգքիւր էմլաքըն Ֆէրաղընը իճրա էթմէյի թէքիլֆ էթմիշ, վէ մէսէլէյէ պիր նէթիճէ վէրլիւմէգտէն մէնիս տա- ղըմիշ տըր: — Խառն Ժողով մէքթէպլէր մէ- սէլէսի հազգընաա խայլիճա միւզաքէրէ էթտիք- տէն սօնրա Մէտրիֆ նէգարէթինին մէքթէպլէր մէսէլէյինէ տաիր Փաթրիգիսանէյէ կէօնտէրմիշ

օլտուղու թէգքէրէտէ միւնտէրիճ խուսուսաթ ի- չիւն հիւքիւմէթէ միւրէճաաթ էթմէգտէն ագ- տէմ Փաթրիգիսանէյէր թարաֆընաան թէշէրի օլունան միւլթէլիթ գօմիսիօնուն ըէյինի ալ- մաղա գարար վէրմիշ տիր: — Փաթրիգիսանէ պինասընըն երգարըլըպ ելրինէ աիկէր պիր պի- նա ետիլմաալը գարարկիր օլմուշ օլուպ պինայը երգմաղա պաշլամը տըրլար: — Իրան հիւր- իյէյթի ուղրունա մուհարէպէ էթմէքտէ իքէն գաթլ էտիլէն Եփրէմ խանըն մաթէմ զիյնէթի (սգահանդիս) Փազար կիւնիւ Պէյօղլունաա Փը- թի Շան թէաթրօսունաա իճրա օլունմը տըր: Ջիյնէթտէ Իրան սէֆիրի մապահաթկիւզարը իլէ պաշ թէրճէման Յովհաննէս խան, սէֆարէթ վէ գօնօլօսիսանէ մէմուրլարը, էրմէնի միւլթէ- պէրանը վէ պիր թագըմ ըիճալ հազըր պու- լունմը տըրլար: Էվվէլա զիյնէթէ ըիյատէթ էթմէքտէ օլան Գ. Զօհրապ էֆէնտի, Եփ- ըմիւն Իրան էհալիսի ուղրունա ֆէտա ի ճան էթմէսի միլլէթլէրին իթթիհատ վէ ու- խուվվէթինէ պիր տէլիլ օլտուղունու զիքը էթմիշ տիր: Մնտան սօնրա Իրան իւլէ- մաընտան վէ սապըգ Իրան հիւրիյէթփէր- վէր Մէնիսի ազաընաան Թալի գատէ ի- րատը նութգ էտէրէք Եփրեմին Իրանաա իֆա էլլէտիյի խըտէմաթը սէնա էլլէմիշ վէ միւսաի- լէյի եթիշտիրմիշ օլան էրմէնի միլլէթինէ պէ- յանը թէշէքքիւր էլլէմիշ տիր: Իթթիհատ վէ Թէրագգի ճէմիլլէթի թարաֆընաան Մուսթաֆա Նէճիպ պէյ տաիսի սէօլլէյիպ էրմէնի միլլէթինին վաթան փէրվէր վէ միւնէվվէր ֆիքրի պիր գալմ օլտուղունու վէ Եփրեմ խանըն կէրէք քէնտի միլլէթինէ կէրէք մէնաուպ օլտուղու Դաշնակցութիւն ֆըրգաընաա շէրէֆ կէթրտիլինի սէօլլէմիշ տիր: Նիհայէթ Գըրգ քիլիսէ մէպուսու վէ Իթթիհատ ազաըն էօմէր Նաճի պէյ սէօլլէ- յիպ, «Եփրեմ կիպի զէվաթ մէվճուտ օլմասա իտի պէշէրիյէթ գարանլըգտա գալաճագ իտի վէ Իրանաա պու կիպի ֆէտաքեարլար պուլուն- տուգճա Իրան էօլմէյէճէք տիր:» տէմիշ տիր: Նութգլար իթթամ պուսուգտան սօնրա ըէիսին թէքիլֆի իւզէրինէ Իրան հէյէթ ի վիւքէլապին, Տիկին Եփրեմ վէ «Դաշնակցութիւն» մէրքէզինէ թագիլլէթ թէլլէրաֆրարը իրսալինէ գարար վէ- լիլմիշ տիր: — Ս. Փաթրիգին տօղրուտան վէ տօլայըտան օլարագ վուգու պուլմուշ օլան միւ- ընաաթլարը նէթիճէսի օլարագ Հասան Պէյլի քիլիսէսինին մաթլուպ մահալաէ ետիլմաաընա միւսաաաթ օլունաճագ իմիշ: — Պիթիս վէ Մուշ-

տան վարիտ օրան ճինայէթ . թալան վէ էմալի ճիկէրսուզ խապէրլէր հագգընտա Մէճիս ի Վիւ- քէլատա միւզաքէրէ ճէրէյան էթմիշ վէ պու շէյլէրին մէնի վէ էհալինին էմիյէթ ու բահա- թընըն մուհաֆազաթը պապընտա իճապ էտէն վասիթալարը խթիմալ էթմէք իւզրէ մահալլի հիւքիւմէթլէրէ էվամիր ի շէտիտէ վէրիլմիշ տիր : Գօնիա հապսխանէսինտէն խաթէխանէգմիզ վա- րիտ օրան պիր մէքթուպտան անլաշլուրդլինա կէօրէ , Պօտրում էթրաֆընտա պիր գաշ տէֆա իթալիան զըրիլլարընըն կէօրլունմէսի իւզէրինէ հիւքիւմէթ օրատա պուլունան 500 գատար մահպուսիյնի սաիր մահալլարտա նազլ էթմիշ տիր : Պուլարտան 100 ատէսի Գօնիայա կէօն- տէրիլմիշ օլուպ պօտրումտան Այտընա գատար 13 կիւն միւթէմատիյէն եիւրիւմէյէ մէճպուր օլմուշար վէ պէօյէճէ ճիւմէսինին տախի այագ- լարը եարալանմըշ տըր : Գօնիա մահպուսխանէ ի ումուսիսինտէ էլիէվմ 7 էրմէնի պուլունմագտա օլուպ քեհաֆէսի տէ փէրիշան պիր հալտէ իմիշ- լէր : — Շէհրիմիզտէ պուլունան Կեղրոնական Վարժարանըն 25 սէնէլիք Յոքելիանը կէլէճէք Հոկտեմբեր ալընըն 26 սընտա իճրա օլունաճագ տըր : 0 միւնասիպէթլէ մէքքիւր մէքթէպ իշիւն եէնի վէ տահա պէյիւք պիր պինա ինշտար իշիւն թէրթիպաթ էտիլմէյէ պաշլանմըշ տըր : — Ս . Կաթոլիկոս Փէթրոպուրկա միւվասէլէթ էթմիշ օլուպ օրատան ավտէթի զայր ի մուայյէն պիր միւտտէթլէ թէէիւր օլունմուշ տըր :

Փ Ր Օ . Ճ Է Մ Ա Ա Յ Ը

Ուրֆանըն չօպանը Վեր . Ա . Եղոեան Ուար- փութտաքի Ալման միսիօնէրլէր թարաֆընտան ալտըղը պիր տավէթ իւզէրինէ աիլէսինի Ուար- փութա կէօթիւրիւպ քէնտիսի Ալմանիայա կի- տէճէք , վէ օրատա իքի սէնէ թահսիլտէն սօնրա ավտէթ էտիպ Ուարփութ տաիւրէսինտէ միւպէշ- չիր մագամընտա իշլէյէճէք տիր : — Էմմանուէլ քիլիսէսինին սարկաւագը Միքայէլ էֆ . Փամ- պուգճեանըն գէվճէսի Տիկին Վիքթօրիա իւզէ- րինտէ իճրա էտիլէն ամէլիյաթը ճէրրահիյէտէն միւթէէսիլթէն կէշէն հաֆթա Փէնշէնպիսի կիւնիւ վէֆաթ էյլէմիշ տիր : Մէրգումէ սէնէլէրտէն պէրու խասթալըգտան միւզթարիպ պուլուն- մուշ իսէ տէ սապըր վէ լէթաֆէթի իլէ ճիւմէ քէնտիսի թանըյանլարըն իշթիրաք վէ հիւրմէ թինի ճէլպ էյլէմիշ իտի : Ճէնապէ պալը ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ Վեր . Ղազարոս Կարապետեանըն թահթը ըրիյասէթինտէ իճրա օլունուպ անտէ

Վեր . Ա . Շմաւոնեան . Վեր . Յ . Ճէճիգեան վէ Վեր . Յ . Գ . Գրիգորեան իշթիրաք էթմիշլէր տիր : Տէր և Տիկին Միրիճան Գալիագեան Տիկին Վիգ- թօրիանըն ճէնապէսինէ չիշէք պէտէլի օլարագ ֆուգարա սանաղընա 1 օսմ . լիրա կէօնտէր- միշլէր տիր : — Իզմիր չօպանը Վեր . Մկրտիչ Յ . Գընաճըեան պիր այ թաթիլ իշիւն Մըսրա , Գա- հիրէյէ կիթմիշ տիր : — Լանկա քիլիսէսի Վեր , Յ . Ճէճիգեանը տէվամի չօպան օլմագ իւզրէ տավէթ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր : — Ճէրրահ քիլիսէսինի պու եագընլարտա Մր . Մէգալմ գիյարէթ էթմիշ օլուպ , օրատա քիլիսէյէ 8 ազա գապուլ էթմիշ տիր : — Պատ . Արիսթիտիս Մօմճիատիս Պրուստա թէշիլթէլի խասթա- լըգտան թութուրմուշ իսէ տէ , եալաշ եալաշ իֆագաթ պուլմաղա պաշլամըշ տըր : — Հալէպ- տէն ալտըղըմըգ մէքթուպուրտան անլալորըգ քի Վեր . Պիւլպիւեան քէնտիսին խասթա քէրիմէ- սինի Պէյրութա կէօթիւրմէք իւզրէ Մայիս 24 տէ Հալէպէ վասըլ օլուր : Մայիս 24 Կիր . ագշամը սաաթ 2տէ իւզէրինտէ գօլէրա պամէթլէրի կէ- րիւնիւր : Տօգ . Ալթունեան , Տօգ . Իշիւնեան վէ Տօգ . Պապիկեան էֆէնտիլէր եէթիշիպ թէ- տավիլէ պաշլարլուր իսէ տէ , իլլէթին գուվվէթլի նէվտէն օլմասը , պէլքի տէ խասթանըն հօրլուն- լուղու վէ ֆիքրճէ միւզթարիպ հալտա պուլուն- մասը գուլանըլան չարէլէրի սէմէրէսիլ պրագըր վէ Փագար էրթէսի սապաշլայըն ալթուրպա 3 տէ վէֆաթ էտէր : խասթա քէրիմէսինի օրա- տան Անթապա կէրի կէօնտէրմէյէ մէճպուր օլուրար : Գօլէրա Հալէպտէ արթմագտա կէօ- րիւնիւր : — Էվէրէք քիլիսէսինին վաիդի Վեր . Սարգիս Զաքարեան մէքքիւր քիլիսէտէն իս- թիֆա էտիպ , Ագսէրայտան ալտըր պիր տա- վէթիւմէյէ իճապէթ էթմիշ տիր : Զաքարեան էֆ . Էվէրէք քիլիսէսինտէն քէմալը մուհապ- պէթ իլէ ալլըրմըշ տըր :

Տ Ա Խ Ի Լ Ի

Մուհարեպի . — Պիր Իթալիան զըրիլըսը՝ Գուշ Ասաաը ճիվարընտա Եուվան Սու նամ մահալ- տէն Սամոս ատաընա 4 գայրգլար վասըթա- սըյա պաքսիմաթ կէօթիւրիւրիւտիւնիւ կէօրէ- րէք անլէրի թօփա թութմուշ տըր : Գայրգլար- տան իքիսի զարգ օլմուշ վէ 93 չուվալ պաք- սիմաթ տիւշմէն էլինէ կէշմիշ տիր : Գուշ ատա- սընըն պիր թարաֆընտա պազը խանէլէր տախի թօփ աթէլինտէն խարապ օլմուշ տըրար : — Եւմէն գօմանտանըղընտան վարիտ օրան պիր

Թէլէզրաֆնամէյն նազարէն Իթալիանլար Հաւ-
զան վէ էպու Ջէհրայը թօփա թուժմուշ օլուշ
Հաւզատա 3 ճամի վէ պիր խանէ վէ էպու
Ջէհրատա 2 խանէ վէ 3 ճամի խարապ էթմիշ-
լէր վէ սօնրաքինատ 6 ճան զայաթը վուզու
պուլմուշ տըր: — Սթանքէօյ Իթալիանլար թա-
րաֆընտան իշղալ էտիլտիքտէն սօնրա ճէզիրէտէ
պուլունան րուժար պլայ իլէ սոգապարը տօլա-
շարաք «Եաշարն Իթալիա» տէյէ պալլըմըշլար
վէ րասթ կէլէն Իսլամլարն ֆէսլէրինի գափրպ
եըրթմըշլար վէ անլէրի արթըգ ֆէս գօմամալու-
րնը չէտիտէն թէնպիհ էթմիշ սիլլէր: Պու-
հաֆթա զարֆընտա Իթալիանլար ատալար տէ-
նիլլիտէ եէնի վէ մուհիմի պիր իճրատթտա պու-
լունմամըշլար տըր: — Թիւրքիա մուգավէմէթտէ
տէվամ էթտիյի թագտիրտէ Իթալիանլարն Իզմիրէ
գարաատան վէ տէնիլգտէն հիւճիւմ էթմէյէ գա-
րար վէրմիշ խալիյի րիվայէթ օլունուշօր:

Մեճիլի Մեպուսանըն սէքիզինճի իճթի-
մաընտա էվվէլա Փրէզըրէնտ (Արնավուտուլազ) պէ-
լէտիյէ րէիսինին աթիսէքի թէլէզրաֆը օգուն-
մուշ տըր: «Լիտանըմըշլար լաթին հարֆլար իլէ
թէտրիսինի գաթիյէն գապուլ էթմէյիզ, հիւ-
քիւմէթիմիզին կէչիրտիյի պիւհիանը հազըրտա
պիլէ ասի նազարիլլէ պագըմասընա հիշ րաղի
տէյիլիզ»: Պատէհու պիր թագըմ թէզքիւրէլէր
վէ լայիսլար օգունուշ էնճիւմէն ի մախսու-
լարընա ինալէ օլունմուշ տըր: Սապըգ Սատ-
րազամ Հագգը փաշանըն՝ քէնտի գապինէսի
ալէյինտէ վուզու պուլան խնատաթըն թէտ-
գիզինի թալիպ խթիտասը օգունուշ իւչիւնճիւ
չիւպէյէ թէվտիլնէ գարար վէրիմիշ տիր: —
Ծունճու իճթիւնա խալլիմա կիւրիւթիւլիւ օլմուշ
տըր: Իճթիմալար հագգընտա հիւքիւմէթին ա-
թիտէքի մուվագգաթ գանուտու օգունուշ միւ-
զաքէրէ էտիլմաշ տիր: «Աչըգ Եէրէրտէ վու-
զու պուլանագ իճթիմալարը՝ մէմէքէթին հու-
զուր վէ սիւքիւնէթինի մուհաֆազաթէն հիւ-
քիւմէթ մէն էտէպիլիր»: Վարդգէս էֆ. պու
պապտէ պէյանը էֆքեար էտիպ «Պիզ հա մէշ-
րութիյէթփէրվէր պիր հիւքիւմէթիւ, եախօտ
տէյիլիզ. մէշրութիյէթփէրվէր իսէք մէշրու-
թիյէթին րուհունու սագլայալըմ, հօգսա մէշրու-
թիյէթիւրվէր նաւը ալթընտա էսքի իճրատթը
եալիմայալըմ: Մէշրութիյէթին իլք էսաւը,
հիւրրիյէթ ի շախիյէ, լիսանիյէ վէ մաթպուլաթ
տըր: Պիզ մէշրութիյէթին իլք սէնէլէրինտէ տա-
հա հիւրիյէթփէրվէր խաիք, իլէրիլէյէճիլիմիզ
եէրտէ միւրթէճի օլուշօրուզ: Վիլայաթտա պէօյ-

լէ պիր գանունա ինթիյաճ եօգ, չիւքը Ալլահա
Իսթանպուլտա տա խտարէի էօրֆիյէտէն գու-
թուլաճաղըմըգ եօգ: Պիզ պու գանուն իլէ հիւ-
քիւմէթին էլինէ վասի պիր սէլահիյէթ վէրի-
օրուզ. տէյօրուզ քի, միլլէթին ալէլի, սէնին
սիյասէթինէ մուզայիր օլան հէր պիր իճթիմալ
մէն էթ,» տէմիշ տիր: Չամըգ մէպուսու Շահին
պէյ տախի մէզքիւր գանուն ալէյհինտէ սէօյ-
լէիլպ «նիչիւն իճթիմա գանունունու Պէլճիգա-
տան ալըպ տու մաթպուլաթ գանունունու Չին-
տէն ալըյօրսունուզ» տէմիշ տիր: Պատէհու
Փայտէրի Մէպուսու Ալի Ղալիպ պէյ սէօյլէմէ-
յէ պաշլայըպ պու գանուն ալէյհինտէ զայէթ
ֆատիհ պիր նութգ իրատ էթմիշ վէ պիր սըրա-
տա Իթալիա Չանագ գալայը թօփա թուժ-
տուզու էանատէ Բսթանպուլուն սիւքիւնէթ վէ
րահաթընը պօզան սէպէր՝ հալընըգ դահվէխա-
նէլէրտէ չալընան կրամաֆօնարըն սէսալարը
խալ» տէմիշ, վէ պունուն իւզլէրինէ մէճիստէ
չէտիտ պիր կիւրիւթիւ փրօթէսթօլար վուզու
պուլմըշ, վէ րէիս՝ Ալի Ղալիպ պէյին քիւրսի-
տէն էնմէսինի թալէպ էթմիշ տիր: Միւմաիլէյհ
իսէ «Մատէմ քի պու մէճիստէ սէտա ի հա-
գիգաթը տույուրթմագ միւմքին օլմայօր, վէ
մատէմ քի՝ հագիգաթը զաղէթալար իլէ տէ
պէյան էթմէք իմքեանսըգ տիր, հագիգաթը
էօրթմէյէ մէճպուր գալաճաղըմ» տէյէրէք քիւր-
սիւտէն էնմիշ տիր:

Արնավուտուլազ անվալլիտէ տաիր մէվսուգ մա-
լիւմաթ էլտէ էթմէք միւշքիլ օլմուշ տըր: Պիր
խապէրէ նազարէն Իփէք վէ Եագօվա արասըն-
տա 4,000 գատար ասի Արնավուտուլար թօփան-
մըշ օլուշ Իփէք չէհրինի մուհասէրէ էթմէք նի-
յէթինտէ իմիլլէր: Իմայիլ Ֆաղիլ փաշա պէօ-
լիւք պիր օրտու իլէ Եագօվայա տօղրու իլէր-
լէմէքտէ տիր:

Կաֆգաս վաիօրու: Կէչէն հաֆթա Մեսաթը-
րի նամ Ֆրանսըգ գումիանիսաընըն «Կաֆ-
գաս» վաիօրու Իզմիրտէն հարաքէթ էթտիյի
սըրատա գուլալուզ վաիօրունտան կէրիտէ գալ-
մըշ վէ թէհիլքէ միւնթէգասընա կիրմէքտէն վէ
գաղայա օղրամագտան մէզքիւր վաիօրու մէն
էթմէք մագսէտիլլէ Օսմանլը պաթարիալարըն-
տան պիրի թարաֆընտան պիր գաշ թօփլար ա-
թըմըշ տըր: Վաիօրըն գաիտանը պու
հատիսէտէն տօլայը Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ
փրօթէսթօ էլլէմիշ տիր: Ֆրանսա հիւքիւ-
մէթի պու պապտէ Ուարիճիլէ նէզարէթինտէն
իզահաթ թալէպ էթմիշ, վէ Ուարիճիլէ նէզարէ-

Թի պատ էլ թահգիգ վափօրուն՝ թօրփլլերին պուլունաուղու մէվգիյէ տօղրու իլէրիլէմէքոտէ իսրսր էթմէսի իւզէրինէ գարատան թօփ էնտախթ էտիլտիյինի վէ գափտանն հազգարդ պուլունաուղունու պէյան էթմիշ տիր:

Եանդըն: Փաղար էրթէսի կիւնիւ սապահ-լայըն ալաֆրանկա սաաթ 7տէ Ատլիյէ պինասընա եազըն Եէնի մահալլէ նամ մահալլէ պիր եանդըն զուհուր էտիւ, սու զըլլէթի վէ բիւզ-կեարըն չիտտէթի սէպէպինսէն ալէվ տէրնալ տէրնալ ֆարգըլը գօլլարա այրըլմըշ տըր: Ալէվ Սուլթան Ահմէտ ճամիսինին արգասընտան իլէրիլէյիպ թա Բիւշիւք Այասօֆիա ճամիսինէ գատար կիթմիշ, վէ եանդըն 14 սաաթ պէրտէվամ վէ տէնէթիլի սուրէթտէ հիւք-միւնիւ իճրա էյլէմիշ օլուպ 1,266 խանէլէրի քիւլէ թահվիլ էթմիշ տիր: Սուլթան Ահմէտ ճամիսինին պիր մինարէսի վէ Սուլթանըն նամազ մահալի եանդըն տըր: 10 գատար ճամի վէ մէտրէսէլէր վէ պիր գալ թէքքէլէր եանդըն տըրլար: Հարիքգէտէկեանըն սանքի ճիւմէսի իսլամ տըր: Անկէր իչինտէ սիկուրթալը էվլէրին միգտարը ճիւլի օլտուղու սէօյէնիյօր: Անճազ 3—4 քիչի եանդըն տըր: Հարիքգէտէկեանըն չատըրլարտա իսքեան էտիլմէսինէ չաւըշըլլօր: — Մըսըր Խըափի շէհրիմիզէ կէլմիշ տիր: — Իզմիր մէպուսու Սէյիտ պէյ իթթիւնատ վէ Թէրազգը ճէմիլէթինին մէպուսան ֆըրգասընա ըլէի ինթիսապ օլունմըշ տըր:

Միւքեհեվիլի. — Հիւրըլլէթ վէ իթթիւնատ ֆըրգասըն շէհրիմիզտէ պիր ումուսի գօնկրէ սզտ էթմիշ տիրլէր: Գօնկրէտէ մէմլէքէթիլի ֆարգըլը թարաֆլարընտան կէլմէ 120 գատար սզտ հազըր պուլունմուշ տըր: Իւք իճթիմատա ֆըրգանըն չիմտիյէ գատար կէչիմիշ օլտուղու սաֆհաթ վէ էֆքեարը ումուսիյէնին ֆըրգայա գարշը կէօսթէրաիլի թէվէճճիւհաթ իլէ ֆըրգանըն ինթիսապաթտա մաղլուպ օլմասը էսպապը վէ ֆըրգանըն ումուսը հիսապիյէսի հազգընտա Լութֆի Ֆիքրի պէյ թարաֆընտան թէրթիպ էտիլմիշ օլան րափօր օգունմուշ տըր: Գօնկրէիւշ կիւն տէվամ էթմիշ տիր: — Պաղտատտա Յունիս 1 տէ պիր եանդըն զուհուր էտիւպ 56 աիւքքեան վէ պիր ասքէր եանդըն տըր: — Ալմանիս սէֆիրի սապըզը Պարօն Մարշալ պէրաի վէտա հուլուրը շահանէյէ գապուլ էտիլմիշ վէ անա գաթը շահանէյին էլմաս իլէ միւզէյլէն պիր թապիրէրի պիր Հէրէքէ խալըսը վէ սաիրէ գըլմէթտար հէտիլէլէր իթա օլունմուշ տըր:

Մաթպուլաթ գանունունու թէտգիգ էթմէք իւզրէ մէճիսի Մէպուսանտա թէչքիլ էտիլմիշ օլան էնճիւմէն՝ զաղէթա նէչրի իչիւն թէլմինաթ ազ-չէսի հալինտէ վէրիլէճէք օլան 500 լիւայը 250 լիւայա թէնզիլ զըլմըշար տըր: — Թեհլասա վափօրու մէսէլէսինտէն տօլայը Պապը Ալինին նօզթա ի նազարը Ամէրիգա սէֆարէթի թարաֆընտան մազպուլ կէօրիւմիւշ տիր: — Գօլ օրտու գօմանտանը Իսմայիլ Ֆազըլ փաշա Եա-գօվատան վէ Իփէք միւթէսարրօրֆը Իփէքտէն գուվվէ ի քեաֆիյէ իլէ սարլար իւզէրինէ հիւ-ճիւմ էթմիշ տիրլէր: Շիտտէթիլի պիր միւսատէ-մէտէնճիւսընա իքի թարաֆտան աթէշ արասընտա գալմըշ օլան ապիւր մաղլուպ օլարապ տա-զըլմըշ տըրլար: — Պէնկազիտէ պիր նու-մունէ չիֆթիլիլի թէլէսիս էթմէք իչիւն էնվէր պէյին միւրէճաաթը իւզէրինէ իճապ էտէն թախսիսաթըն վէրիլմէսի գարարկիր օլմուշ տըր: — Սօն պիր հաֆթա գարֆընտա շէհրիմիզտէ 228 վէֆիյաթ վուգու պուլմըշ օլուպ, պուն-լարտան 1ի զըզըլ հիւմմատան, 5ի զըզամըզ-տան, 14իւ չիչէքտէն, 4իւ թիֆօտան վէ 25ի վէրէմտէն էօլմիւշ տիր: — Ընկեր Վաւման Վանտան մէպուս ինթիսապ օլունմըշ տըր: — Հարպիլէ նազըրը Քրէգօտան (Ֆրանսա) 38 ա-տէտ Շնայտըր թօփլարը սըփարըշ էթմիշ տիր: — Իպահը նէսլի ֆէրս (աթ) ճէմիլէթի թարաֆընտան պու ալըն Նաինտէ վէ Գունտա շէհրիմիզտէ Վէլի էֆ. չայլընտա աթ եարըշարը իճրա էտի-լէճէք տիր:

Ի Լ Ս Ն

Բապպ իսթէրսէ պու սէնէ Կիլիկիա իթթի-հատը Յունիս 26տա Այնթապտա ինիգատա էտէ-ճէյինտէն, կէլէճէք օլան վարդ վէ մուրախ-խասլար իւք ֆուրսաթլէ իսմիլէրինի Այնթապտա Պատ. Գրիգոր Տէր Պօղոսեանա վէ Վիւր. Մա-նուկ Միսիրեանա իրապ էյլէմէլէրի խասսէթէն ինթար օլունուր:

Իճրաիյէ հիլէրի քաւաֆընսան
Ե. Գ. ՊԻՒԼՊԻՒԼԱՆ

Միւսիրի մեսուլ վէ սահիպի իմրիյազ
Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Օ. ԱՐՁՈՒՄԱՆ ՄԱԹՊԱՍՈՐ

Տէրիսաատէթ. Չազմագընլար, Յակօրեան իսոն